

Ünnep előtt nem mindenki jut hozzá az élelmiszerekhez

A nagyhéten érkeznek a segélycsomagok

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Az előző évek gyakorlatához hasonlóan idén év végén kiosztják az Európai Unió által nyújtott élelmiszercsomagokat a hátrányos szociális helyzetűek számára. A kormány közleménye szerint a 2020-ban kezdődött POAD segélyezési program keretében novemberben kezdték el a csomagok kiosztását, ami országos viszonylatban több mint 1,1 millió kedvezményezetthez jut el. A csomagok összesen 24 kg hazai alapélelmiszert tartalmaznak.

Az élelmiszercsomagokat azok a személyek, illetve családok kapják, akik az önkormányzattól szavatolt minimális jövedelemben részesülnek, illetve azok, akik családi pótlékra jogosultak, továbbá azok a személyek vagy családok, akik krízishelyzetben vannak, természeti csapás áldozatai. A 2020-ban kezdődött, jelenleg futó POAD segélyezési program költségvetése összesen 235 millió euró, keretében 170 ezer tonna élelmiszert osztanak ki.

(Folytatás a 4. oldalon)

Mezey Sarolta

**NÉPÚJSÁG-
falinaptár
kapható
az újságárusoknál!**

**Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
féláron!**

Párosan szép...

A Bekecs Néptáncszínház fennállásának tizenötödik évfordulójára született folklorélelményekben a közönség válogatást láthat az elmúlt évek legnépszerűbb koreográfiáiból.

5.

**Országos
tűzijáték-akció**

A jogszabályokat betartva is szebbé lehet tenni az ünnepi alkalmakat! Ezzel a jelszóval kezdeményezett az országos rendőrség idén is átfogó ellenőrző akciót, melynek során a pirotechnikai eszközök importját, kereskedelmét, raktározását és felhasználását ellenőrzik.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas

ügyfele számára:

50%-os

kedvezményrel kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék
2022. november 10. és december 31. között.

A régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es** telefonszámot!

Aktuális

Ünnepi örökség

Kaáli Nagy Botond

December hatodikának reggele az öröm reggele évszázadok óta: senki sem felejt, ahogyan kisgyerekként, az azelőtti nap estéjén milyen jóleső nyugtalansággal bújt ágyba, és alig várta, hogy elaludjon, mert akkor gyorsabban telik az idő, és hamarabb megláthatja, mit hozott neki ez az érthetetlen, megmagyarázhatatlan, de mégis létezőként értelmezhető titok: a Mikulás. Hogyan jut be a házba? Mit hoz nekem? Honnan tudja, hogy mire vágyom? A kérdések reggelre elsikkadnak, már nem fontosak. Ami fontos, az az élmény, az érzés, a csoda, hogy valaki, akit nem is láthatunk, hallhatunk, gondol ránk és szeret minket. Az ünnep lényege a nagy ünnepre, a karácsonyra való felvezetés, az adventi hangulatnak, a béke időszakának egyik tetőfoka.

Persze sokan vannak, akik ezt nem élhették, nem élhetik át, ezt tudjuk mindannyian. Van, ahol azért, mert más a kultúra, más a vallás, vagy más a megélhetés. Van, ahol nem telik ilyesmire, és nincs ünnep. Van, ahol nem telik ilyesmire, és van ünnep. Csak az otthoni felnőtt Mikulásoktól függ.

De mit van ott, ahol telik rá, és még sincs ünnep? Ahol van rákészség és ajándékozás, de nincs ünnep? Ahol a rákészség stresszes rohagyalást jelent az utolsó előtti napon a különböző boltokban, káromkodást a dugókban, a pokolba kívánását ennek az egésznek. Ahol az ajándékozás csupán egy kényszeres rituálé, mert ezt kell most

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

7., szerda
A Nap kel
7 óra 52 perckor,
lenyugszik
16 óra 36 perckor.
Az év 341. napja,
hátravan 24 nap.

IDŐJÁRÁS

Felhős idő
Hőmérséklet:
max. 7 °C
min. -1 °C

Isten éltesse!

Ma AMBRUS,
holnap MÁRIA és EMŐKE
napja.

MÁRIA: héber eredetű név,
amely a görög és latin bibliafordí-
tások során módosult.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR – 2022. december 6.	
1 EUR	4,9126
1 USD	4,6804
100 HUF	1,1838
1 g ARANY	266,7598

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Szászrégenben a Szentegyházi Gyermekfilharmónia kórusa

Az Erdélyi Magyar Szövetség, a Minta ifjúsági szervezet és Szászrégeni Polgármesteri Hivatal, a Veta Kft. támogatásával december 10-én, szombaton 17 órától Szászrégenben vendégszerepel a Szentegyházi Gyermekfilharmónia. Adventi koncertjét az Eugen Nicoară Művelődési Ház nagytermében láthatják, hallhatják az érdeklődők. A belépés ingyenes, adományozni lehet a Gyermekfilharmónia támogatására.

Újra színpadon a Kamaszok

A Tamacisza Kulturális Egyesület által működtetett Kamaszok ifjúsági színtársulat december 10-én 17 órától előadja Ádám és Éva a kamaszokban című kamaszszínházi produkcióját. Az előadáson négy egyfelvonásos jelenet látható: Ádám és Éva, Babona, Kisértet, Pötty, Szentpéter, a jegyszédő. Jegyek a december 11-i, vasárnap este 7 órától kezdődő előadásra foglalhatók a 0726-221-504-es telefonszámon.

Karácsonyi hangverseny a Kultúrpalotában

A hónap harmadik hetében kezdődik a Musical Celebration of Christmas fesztivál. December 15-én, csütörtökön a Marosvásárhelyi Filharmónia hangversenyén Bogányi Gergely (Magyarország) előadóművész zongorázik, Samodai Bence János (Magyarország) trombitán játszik, valamint György Levente bariton, a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia menedzsere énekel. Vezényel: Theo Wolters holland karmester. A hangverseny műsorán: W. A. Mozart: A-dúr zongoraverseny, KV 488, piccolo trombitára átírva hallgatható meg A. Vivaldi RV 230, op.3 hegedűversenyének III. tétele (Allegro), G. Ph. Telemann: D-dúr szonáta trombitára és vonószekerekre, III. tétel (Vivace), valamint karácsonyi énekek az egyetemes zeneirodalomból. Jegyek a Filharmónia jegypénztárában és online az Eventbook honlapján kaphatók.

Betlehem kis falucskában...

December 13-án 18 órától a marosfelfalui kultúrotthonban a Báborka néptáncgyűttes Betlehem kis falucskában... címmel karácsonyi műsort ad elő, fellépnek a néptáncgyűttes tagjai, a Báborka zenekara és a Piccolino furulya-zenekar, továbbá Antal Csanád és zenekara.

Czirjék Lajos egyéni kiállítása

A marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János kiállítótermében nyílik Czirjék Lajos egyéni kiállítása december 11-én, vasárnap 12.30 órakor. A kiállítandó harminc festmény az utóbbi két évben erdélyi alkotótáborokban készült. A kiállítást Molnár D. Dénes képzőművész méltatja, egy hónapig lesz látogatható. A megnyitón közreműködik a Fagyöngy citerazenekar.

Hírszerkesztő: Vajda György

Johanna, avagy maradjunk már emberek – bemutató

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Magyar Kara december 10-én, szombaton 19 órától mutatja be a Stúdió Színházban Johanna, avagy maradjunk már emberek című előadását Mohácsi János rendezésében, amely Jeanne d'Arc tragikus történetét dolgozza fel. A Mohácsi testvérek darabját 2020-ban mutatták be először Szegeden. Az előadásban az elsőéves magiszteris színészhallgatók játszanak: Csík Édua, Drunek Sára, Ferencz Evelin, Jankovics Katalin, Nagy László, Nagy L. Norbert, Pósa Fruzsina, Sétáló Imola Fanni, Vlasich Máté; valamint Mihály János és Sipos Áron harmadéves alapképzéses és Berencsy Martin másodikéves alapképzéses diákok. A díszletet Bács Krisztina másodikéves látványtervező szakos hallgató készítette, a rendező asszisztensei Berecz Boglárka és Tomás Varga (II. év, rendező szak). Az előadás zenéjét Kovács Márton szerezte. Karmester, illetve orgonán játszik az intézet tanára, Strausz Imre-István; jelmez: Remete Kriszta m.v. A bemutatót követően december 11-én, vasárnap látható újra az előadás. Jegyek interneten megvásárolhatók elővételben a Stúdió Színház weboldalán feltüntetett online rendszerben, vagy az előadás helyszínén, kezdés előtt egy órával. Jegyek foglalhatók a 0791-229-977-es telefonszámon vagy a jegy@studiosinhaz.ro e-mail-címen. A Stúdió Színházról bővebb információ a www.studiosinhaz.ro honlapon.

Tárlatvezetés a Pálosok kiállításon

A Maros Megyei Múzeum december 8-án, csütörtökön 18 órától kuratori tárlatvezetésre várja az érdeklődőket a pálos rend történetének szentelt időszaki kiállításon. Tárlatvezető a kiállítás kurátora, Pető Zsuzsa, a Magyar Nemzeti Múzeum régész-főmuzeológusa. A Pálosok című vándorkiállítás a Magyar Nemzeti

Múzeum, a Magyar Pálos Rend és a Maros Megyei Múzeum szervezésében valósult meg. A kiállítás a pálos rendnek az első remeteszervezetes legendájával kezdődő történetét és küldetését követi nyomon. A kuratori tárlatvezetés magyar nyelven zajlik a marosvásárhelyi várban található múzeumépület emeletén, a Történelmi és

Régészeti Osztály székhelyén. A helyek száma korlátozott, előzetesen regisztrálni kell a pr@muzeumlures.ro e-mail-címen vagy a 0749-912-992-es telefonszámon. A belépés 12 lej felnőttek, 6 lej nyugdíjasok és 3 lej diákok számára. A kiállítás részletei a www.muzeumlures.ro, Időszaki kiállítások menüpontban találhatóak.

Korunk – december

Erdély a két világháború között

Az első világháborút lezáró trianoni békeszerződés értelmében a történelmi Erdély, illetve a Partium és a Bánság Romániához került. Az erdélyi magyar nemzetiség számára ez gyökeresen új helyzetet teremtett. Többségből kényszerkisebbséggé válván ki kellett alakítania viszonyát a román többséghez és a román államhoz. Ennek során politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt új szervezeteket kellett létrehozni vagy a régiókat az új szellemhez igazítani.

A folyóirat az összeállításban ennek a folyamatnak elsősorban a politikai és kulturális vonatkozásaira koncentrálnak, de nem mellőzi a társadalmi összefüggéseket sem. A tartalomról: Romsics Ignác: *Az ellenállástól a beilleszkedésig. Az erdélyi magyarság dilemmái*; Fodor János: *Törésvonalak és kapcsolódási pontok Bernády György az Országos Magyar Pártban kifejtett tevékenységében*; Föcze János: *Moszkva trójai falova? A MADOSZ a két háború közötti Erdélyben*; L. Balogh Béni: *„Örömmámor és kétségbeesés” – Az erdélyi magyarság és a második bécsi döntés*; Murádin János Kristóf: *Regionális politikai alakulat országos ambíciókkal. Az Erdélyi Párt 1940 és 1944 között*; K. Lengyel Zsolt: *Az ország és a táj. Szabédi László transzilvanizmusértelmezése az eszme fejlődéstörténetében*; Csapody Miklós: *Barakkból palota. Az erdélyi magyar irodalmi élet 1918–1944*; Pethő Tibor: *Száz év kisebbségben*.

RENDEZVÉNYEK

Vajda György Mozaikja

Egyéni kiállításon lép közönség elé Vajda György szerkesztő, fotográfus. Fotóiból Mozaik címmel gyűjtött egybe sokszínű, változatos válogatást. Újságíróként sok sajtófotót jegyez, de a természetfotózás, a szociális művészetfotó terén is figyelemre méltó felvételeket mondhat magáénak. Egyéni tárlata a marosvásárhelyi Bernády Ház emeleti galériájában nyílik december 8-án, csütörtökön 18 órakor. Méltatja Nagy Miklós Kund művészeti író.

Száz éve született Kohl István

Száz éve született Kohl István ornitológus, muzeológus, preparátor és természetbúvár. Rá emlékeznek Szász-

régenben, a Dr. Eugen Nicoară Művelődési Ház konferenciatermében december 8-án, csütörtökön 18 órától. Meghívottak: dr. Sárkány Kiss Endre, Szombath Zoltán, Kiss Réka Beáta és Zeitz Róbert.

Makkai István és Veress Gábor Hunor kiállítása

A valóság lefoglalása címmel nyit kiállítást a marosvásárhelyi művészeti élet két tevékeny, fiatal képviselője, Makkai István és Veress Gábor Hunor. Tárlatuk, mely válogatás az utóbbi években készült szobraikból, installációikból, más plasztikai műveikből, a Bernády Házban kerül közönség elé december 8-án, csütörtökön 17 órakor. Munkáikról, pályájukról Nagy Miklós Kund művészeti író és Pál Péter vizuális művész beszél a megnyitón. Közreműködik Tollas Gábor színművész és Ambrus László trombitaművész.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

Politikai botrány a tűzifahiány kapcsán

Tánczos Barnát, az RMDSZ által jelölt környezetvédelmi vízügyi és erdészeti minisztert tette felelőssé az ellenzéki AUR amiatt, hogy a kormány által bevezetett ársapkarendelet nyomán egyes térségekben hiánycikké vált a tűzifa.

A képviselőházban hétfőn a – miniszterekhez intézett kérdéseknek fenntartott – „kormány órája” nevű politikai vita során George Simion, az AUR elnöke azzal vádolta Tánczos Barnát, hogy a feje tetejére állította a tűzifapiacot, tüzelő nélkül hagyta a fával fűtő, most fagyoskodni kényszerülő románok millióit, utóbb pedig a kormányfőre próbálta háritani a két hónapja hozott intézkedés felelősségét.

Az RMDSZ-es politikus válaszában rámutatott, hogy a múlt évhez képest idén egymillió köbméterrel 7,178 millió köbméterre nőtt a forgalomba hozott tűzifa mennyisége, a többlet felét pedig – a tárca alárendeltségében működő – romániai állami erdőket kezelő Romsilva Országos Erdőtársaság dobta piacra. Hozzátette: a Romsilva közben azon dolgozik, hogy jövőre is biztosítani tudja a fával fűtő lakosságok számára a tüzfát: a minisztérium több mint 60 millió eurót fordít arra, hogy 178 új tűzifarakárt hozzanak létre, és korszerűsítsék a Romsilva 240 meglévő lerakatát.

Elmondta: az árplafonrendelet kiadása óta eltelt két hónapban több mint 600 ezer köbméter tüzfát hoztak forgalomba, tehát nem igaz, hogy eltűnt a piacról ez az energiaforrás, az októberi mennyiség még mint a tavaly októberit is meghaladja. A miniszter ugyanakkor emlékeztetett arra, hogy az energiaválság miatt nem csak Romániában, hanem az európai piacokon is megnőtt a kereslet a tűzifa iránt, és arra is felhívta a figyelmet, hogy tüzelő ára régióként változik.

A szintén RMDSZ-es Faragó Péter Arad megyei képviselő felszólalásában elismerte, hogy vannak olyan térségek, ahol akad az ellátás, mert a tűzifa kereskedelmi ára meghaladja a rendeletben előírt köbméterenkénti 400 lejes árplafont, ezért a kormánykoalíció keresi a megoldást arra, hogy javítson a közös döntéssel elfogadott rendelkezésen.

Cătălin Stângă, a – Nicolae Ciucă miniszterelnök vezette – PNL képviselője úgy vélekedett, hogy egyes kereskedők az energiaválságot kihasználva mesterségesen verik fel a tűzifa árát, és a kormány éppen a nyereszkekedés megfékezése érdekében, a fával fűtő hárommillió romániai család védelmében korlátozta a tűzifa árát.

A legnagyobb kormánypárt nevében felszólaló Radu Popa szociáldemokrata képviselő a parlamenti vita során nem a tüzfarendelet szükségességéről vagy jobbításáról beszélt, hanem koalíciós partnereit támogatta, amiért szerinte a liberális energiaügyi és az RMDSZ-es környezetvédelmi miniszter akadályozza a törpe-vízierőművekről szóló törvény elfogadását. Popa azt hangoztatta, hogy Románia nem szorulna energiainportra, ha lehetővé tenné a környezetvédők által ellentett törpe-vízierőművek telepítését, mert ezek szerinte további 900 megawattnyi energiaforráshoz juttatnák az országot, és feleslegessé válna a tüzfáról folytatott vita.

A kormány október 5-én elfogadott sürgősségi rendeletében 2023. március 31-ig köbméterenként 400 lejes árplafont szabott meg a tüzfára, faaprítékra, faforgácsra és fűrészporra, míg a fabrikett esetében tonnánként 1500 lejes, a pellet (forgácsból, fűrészporból nagy nyomáson préselt fahenger) esetében tonnánként 2000 lejes árplafont vezetett be, anélkül hogy költségvetési forrásokból megtérítette volna a kereskedőknek a hatósági ár és a piaci ár közötti különbözetet.

A tüzfahiányról szóló hírekre reagálva Nicolae Ciucă miniszterelnök november elején azt mondta: a Romsilva köbméterenként 200 lejes átlagárról szóló, tévesnek bizonyult tájékoztatására alapozták a rendeletben megszabott 400 lejes árplafont, és a jogszálló kijáratát helyezte kilátásba, azóta azonban nem történt semmi.

Az RMDSZ már a rendelet elfogadása előtt és később is több ízben jelezte, hogy a tűzifa esetében a szaktárca ártámogatást javasolt. (MTI)

Az utolsó pillanatig tárgyalnak a schengeni csatlakozásról

Románia schengeni csatlakozása szerepel az EU Bel- és Igazságügyi Tanácsa csütörtöki ülésének napirendjén, és az utolsó pillanatig tartanak majd az erről szóló egyeztetések – idézte Klaus Iohannis államfőt az Agerpres hírtájékoztatója.

Az elnök Tiranában, az EU–Nyugat-Balkán-csúcs előtt nyilatkozott erről újságíróknak. Elmondta, hogy még folynak az egyeztetések a tagállamok között Románia schengeni csatlakozásáról, és Bukarest – a kedvező döntés reményében – az utolsó pillanatig ki fog tartani a csatlakozást sürgető álláspontja mellett.

Arról a lehetőségről, hogy az EU Tanácsa ne csomagban, hanem külön-külön döntsön Románia és Bulgária felvételéről a belső határellenőrzések nélküli térségbe, az államfő kijelentette: szerinte megoldás található egy olyan döntés meghozatalára, amely mindkét országnak megfelel.

A román média közlése szerint már csak Ausztriát kell meggyőzni a csatlakozás támogatásáról. A Digi24 hírtelvi-

zió azonban közölte, hogy a szintén Tiranában tartózkodó osztrák kancellár kitarthat azon álláspontja mellett, hogy a Bel- és Igazságügyi Tanács csak Horvátország schengeni csatlakozását hagyja jóvá a csütörtöki ülésén, Románia és Bulgária csatlakozását nem fogadja el.

„Ausztria részéről nincs meg a hozzájárulás Bulgária és Románia csatlakozásához. Több időre van szükség. Ausztriában 75 ezer illegálisan belépett migráns tartózkodik. Ez azt jelenti, hogy valahol átszöktek az EU külső határán, és bejutottak egy belső országba, amilyen Ausztria. Előbb erre a biztonsági kérdésre kell választ kapnunk” – idézte a Digi24 hírtelvízió Karl Nehammer kancellárt.

A nyilatkozat azután hangzott el, hogy hétfőn Lucian Bode román belügyminiszter Bécsben tárgyalta Gerhard Karner osztrák kollégájával.

Lucian Bode kedden Facebook-üzenetben közölte, hogy az Ausztriába bejutott illegális bevándorlók kérdése nem róható fel Romániának, hiszen nem Ro-

mánián át halad a migrációs hullám, és nem Románia generálja ezt a hullámot. Úgy vélte: éppen ezért az ország nem szolgált rá, hogy emiatt büntessék. A miniszter elismételte: Románia a schengeni csatlakozás valamennyi technikai feltételét teljesítette, és ezt két szakértői bizottság állapította meg, amelyek jelentéseit olyan munkacsoportokban vitatták meg és fogadták el, amelyekben Ausztria képviselői is jelen voltak.

Korábban a holland kormány is kifogásokat fogalmazott meg a schengeni bővítéssel kapcsolatban, múlt pénteken azonban úgy döntött, hogy jóváhagyja Románia és Horvátország csatlakozását, de megakadályozza Bulgária felvételét, mivel úgy véli, hogy ez az ország nem felel meg a feltételeknek.

A román sajtóban megjelent vélemények szerint Románia és Bulgária csatlakozásának szétválasztása is gondot jelenthet, ugyanis a korábbi csatlakozási forgatókönyvek nem számoltak azzal, hogy a román–bolgár államhatár legyen a schengeni térség határa. (MTI)

Több mint negyven madárfajt fenyeget a kipusztulás

Románia több mint negyven madárfaját a kihalás fenyegeti, további csaknem harminc pedig mérsékelten fenyegetettnek minősül – közölte kedden a Román Madártani Egyesülettel (SOR) és a Milvus Csoport Madártani és Természetvédelmi Egyesület.

A két madárvédelmi civil szervezet közös közleményben tudatta, hogy elkészült a fenyegetett romániai madárfajok vöröslistája, amelyet miniszteri rendelettel hagyott jóvá a környezetvédelmi, vízügyi és erdészeti tárca. Az „élet barométereként” is emlegetett vöröslista a madarak kihalásának veszélyét méri olyan paraméterek alapján, mint a populáció mérete, annak változása és a faj romániai elterjedési területe.

A lista összeállításához 259 faj elemztek, az összes rendszeresen költő romániai fajt és néhány téli vendéget. A 259 vizsgált fajból 12 madárfaj tűnt el a romániai költőállományból az elmúlt évszázadban. A kutatók 43 fajról állapították meg, hogy kihalás fenyegeti, 27 faj soroltak a mérsékelten fenyegetett kategóriába, a többi csaknem 180 faj jelenleg nem veszélyeztetett.

Az elemzés szerint hét faj tartozik a súlyosan veszélyeztetett kategóriába, közülük hat a költési időszakban: kerceréce (Bucephala clangula), kis bukó (Mergellus albellus), barna kánya (Milvus migrans), parlagi sas (Aquila heliaca), túzok (Otis tarda), kacagó csér (Gelochelidon nilotica), míg a kis lilik (Anser erythropus) a teletési időszakban minősül veszélyeztetettnak.

A vöröslista alapján elkészült a kiemelt jelentőségű fajok jegyzéke, amely 95 olyan faj tartalmaz, amelyek megőrzéséért Románia nagy felelősséggel tartozik. Tizenkilenc olyan fajt is azonosítottak, amelyeknél az európai populáció több mint 30 százaléka Romániában fordul elő, így ezek fennmaradásában Romániának kiemelt szerepe van. A 19 faj közül három faj

nemzeti vagy globálisan veszélyeztetett státuszú: a rózsás gödény (Pelecanus onocrotalus), amely nemzeti szinten veszélyeztetett, mivel a teljes populáció Románia egy területén fészkel, a vörösnyakú lúd (Branta ruficollis), amely nemzeti és globális szinten is veszélyeztetett, és kis őrgébics (Lanius minor), amely nemzeti szinten veszélyeztetett.

Az emberi tevékenység a nyílt és a vizes élőhelyeken költő madárfajokat veszélyezteteti leginkább: a réteken, legelőkn, szántóföldeken a növekvő intenzitású mezőgazdaság, a rovarirtó szerek használata és a monokultúrák terjedése, a vizes élőhelyeken pedig a lecsapolás, a haltenyésztés vagy az intenzív halászat fenyegeti a veszélyeztetett madárfajokat.

A vöröslista összeállítása az első lépés a sürgős védelemre szoruló fajok azonosításában, jogi keretet teremt az természetvédelmi intézkedésekhez, amelyek biztosíthatják a romániai madárfajok fennmaradását. (MTI)

Ország – világ

Csapadékos idő a hónap közepéig

Az évszaknak nagyjából megfelelő időjárásra, de szinte napi rendszerességgel jelentkező csapadéokra lehet számítani a következő két héten – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) december 18-ig terjedő időszakra vonatkozó előrejelzéséből. Erdélyben december első hetének végéig fokozatosan emelkednek a nappali hőmérsékleti értékek, így a hét elején jegyzett 5 Celsius-fokos csúcstértekkel szemben december 10-én már 12-13 fok is várható. Az éjszakai minimumok is a fagyponthoz közelednek, 4 fokra emelkednek, ami sokkal magasabb a periódusra jellemző sokéves átlagnál. Ezután lehűlés következik: december 12-étől fagyponthoz alá csökkennek az éjszakai minimumok, a nappali csúcstértek pedig nem haladják meg a 4-5 fokat. Csapadékra a két hét alatt folyamatosan számítani lehet, de főként december 8-án, illetve 12-e és 15-e körül. (Agerpres)

Gyanús borítékok az ukrán nagykövetségen

Bukarestben két gyanús boríték miatt riasztották kedden a hatóságokat Ukrajna nagykövetségéhez, miután múlt héten levélbomba robbant Ukrajna madridi nagykövetségén, és Kijev tájékoztatása szerint Európa-szerte több ország ukrán nagykövetségére érkeztek állatszemeket tartalmazó véres csomagok. Az Agerpres hírtájékoztatója szerint a rendőrséget 11 óra körül értesítették a 112-es segélyhívón arról, hogy egy bukaresti, első kerületi diplomáciai képviselet két gyanús borítékot kapott. Később a SRI megerősítette, hogy az ukrán nagykövetségről van szó. A helyszínre kiszálló tűzszerecskek megvizsgálták, majd elszállították a borítékokat további elemzés végett – tájékoztatott a SRI. A külügyminisztérium keddi közleményében azt írta: a román illetékes hatóságok a lehető leggyorsabban reagáltak, lezárták a környéket, és elszállították a gyanús küldeményeket, amiért az ukrán külképviselet köszönetet mondott. (MTI)

Új szereplő a román energiapiacra

Belépett a romániai megújulóenergia-piacra a svájci központú MET csoport; az energiavállalat 100 százalékos részesedést vásárolt egy tervezési fázisban lévő, 52 megawatt (MWp) teljesítményű napenergia-projektben, amely várhatóan 2023 első negyedévében éri el az építésre kész állapotot, egy évvel később pedig üzembe is állhat. Az adásvétel tárgyát képező, Bukarest közelében található létesítmény éves energiatermelése mintegy 82 gigawattóra (GWh) lesz, ami 50 ezer háztartás átlagos éves fogyasztásának felel meg. Olaszország, Spanyolország és Lengyelország után Románia a negyedik ország, ahol a MET csoport megújuló portfóliójának bővítése céljából projektet vásárolt az idén. (MTI)

Ünnepi örökség

(Folytatás az 1. oldalról)

csinálni, mert erre vágyik a gyermek, aztán ahogy véget ér, mindenki mondandója visszatér a saját bajához, a nehéz munkájához, a hűlye főnökéhez, az általános dráguláshoz, a világbajnoksághoz, bekapcsol a tévé, előkerülnek a telefonok, előbújik a kapcsolatgyilkos rutin, a szótlan képernyőre meredés, rosszabb esetben újra felbukkannak jól leplezett rejtekekből a kölcsönös sértettségek, és ismét elkezdődik a veszekedés, az ordítózás – a gyerek pedig csak ül a földön, egyedül, játszik a frissen kapott játékaival, hozzájuk és beléjük bújik, kikapcsolja a külvilágot, de közben figyel. Ugy figyel, ahogy csak a gyerekek tudnak. És nincs már számára ünnep, hiába járt nála is a Mikulás, hiába hozott neki egy csomó ajándékot, drága ajándékokat, hiszen az már csak kötelező ujjgyakorlat, hiszen anya és apa ismét ordítzik egymással, csapkodnak és veszekednek, ő pedig újra a magányba menekül, vissza a mesevilágba, amelyet nem szönek még át rontó gondolatok. És közben megtanulja, nagyon megtanulja, hogy ünnep nem is létezik. Csoda nem is létezik. Van valami fura nevű, éjjeli sunnyogó entitás, aki ajándékot hoz, de ennyi. És az már nem is érdekes. És amikor felnő, ezt adja majd tovább, hiszen ezt látta, élte, tapasztalta évtizedeken át. És az ő gyerekeinek sem lesz majd ünnepe. Csak Mikulás.

Pedig mennyire egyszerű lenne. Nem kell hozzá sok minden. Csak egy kis elmélyedés. Egy kis rákészülés. Egy kis ráhangolódás. Egy kis belső csend. Egypár hangulatfény és téli dísz itt-ott a házban. Egy kis melegség. Egy egyszerű, de finom vacsora. És közben beszélgetés. Másra figyelés. Egy kis hit abban, hogy most valami más van. Egy kis tisztelt. Egy picit szeretet. Amely – ha van – úgvis nagyobbra nő minden egyébnél. Ha pedig nincsen, akkor csak a külsőségek maradnak, amelyek ilyenkor a szokásosnál is erősebben jelzik: a kedves szó, az őszinte érdeklődés, a jó beszélgetés, az igazi család biztonsága semmilyen tárggyal nem pótolható. Vajon melyik lesz a mi örökségünk?

A nagyhéten érkeznek a segélycsomagok

(Folytatás az 1. oldalról)

Nagy segítség a 300 lej értékű tartós élelmiszer

A segélyezés célja a kis jövedelműeknek és családok megsegítése, azoké, akik idén hangsúlyosabban megérzik az élelmiszertermékek rohamos drágulását. Egy segélyként nyújtott élelmiszer-csomag körülbelül 300 lej értékű élelmiszert tartalmaz. Ezek egyenként 24 kilogrammosak, 5 kg búzaliszt, 4 kg kukoricaliszt, két 400 grammos száraz tészta, 4 liter olaj, 2 kg cukor, 4 kg rizs, öt darab 300 grammos marhahúskonzerv, három darab 300 grammos sertéshúskonzerv, öt májpástétom, két üveg befőtt, egy üveg lekvár, egy üveg dietetikus lekvár található bennük.

A szállítótól függ, mikor kézbesítik a csomagokat

Marcel Boloş európai beruházásokért és projektekért felelős miniszter november elején azt nyilatkozta, szeretné, ha az élelmiszerek karácsonyra eljutnának a jogosultakhoz. Ez azonban kérdéses, hiszen a Maros Megyei Prefektúra sajtófelelőse, Damian Samoilă szerint a segélycsomagok csak december 19–23. között érkeznek Maros megyébe. Az élelmiszer-csomagokat a versenytárgyalást nyert cég szállítja az önkormányzatokhoz. Tekintettel arra, hogy ez az időszak pontosan karácsony nagyhete, nem valószínű, hogy az ünnep előtt minden önkormányzat ki tudja osztani a segélyeket.

Andreia Moraru, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Szociális Igazgatóságának igazgatója lapunk megkeresésére elmondta,

hogy Marosvásárhelyen valószínűleg csak karácsony és szilveszter között kerül sor a csomagok kiosztására.

Takács Szabolcs, Koronka polgármestere szerint a községben élő jogosultak résen vannak, várják a segélyeket, az önkormányzat azonnal kiosztja a csomagokat, ahogy megérkezik.

Bodó Előd Barna, Mezőpanit polgármestere arról tájékoztató, hogy a kiosztás menete attól függ, mikor érkezik meg a szállítmány. Ha nagy hét utolsó két napján, akkor valószínűleg csak ünnep után juttatják el ezeket a jogosultakhoz.

Abban az esetben, ha kiosztás után marad még csomag, azokat mindkét község önkormányzata a legjobban rászoruló személyeknek, családoknak adja.

A fogyatékkal élők nem kerültek fel a jogosultak listájára

Olvasóink nehezményezték, hogy a fogyatékkal élő személyek nem részesülnek élelmiszer-csomagban, pedig a korábbi években nekik is járt a segély.

A Marosvásárhelyi Szociális Igazgatóság igazgatója, Andreia Moraru tájékoztató, hogy a jogosultak listáján nem szerepelnek a fogyatékkal élő személyek, csak azok, akik szociális segélyre jogosultak.

– Sajnos a rokkantak nem kerültek fel a listára. Ha a Marosvásárhelyre érkező több ezer csomagból megmarad, akkor ezeket a súlyos fogyatékkal élő gyermekek családjainak osztják ki. Jó lett volna, ha a súlyosan sérült személyek is felkerültek volna a listára, ez pluszban 1500 csomagot jelentett volna – mondta az igazgató.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Erről jut eszembe

Ájándék szobornak ne nézd a fogát! Más egyebet se, nem biztos, hogy kedvedre való. Persze lehet, hogy neked nagyon is tetszik, sok ismerősöd meg felháborodva küldi a pokolba. És fordítva. A köztéri alkotásokkal sohasem tudható, milyen fogadtatásban lesz részükhöz, akár ajándékba adják őket, akár a legprofibban meghirdetett és zsűrizett pályázat útján kerülnek a nyilvánosság elé. A közlés fura valami. Az esetek többségében le van maradva a szakértők elvárásaitól, becsontosodott, múltba vagy giccsbe, esetleg mindkettőbe ágyazottan berzenkedik minden ellen, ami nem illeszkedik a maga formálta elképzelésbe, világképbe. Ezzel is magyarázható, hogy valahányszor közszemlére bocsátanak egy újabb szobortervet, emlékműprojektet, a médiában, közbeszédben, közösségi hálókön azonnal fellobban a vita. Mindenkinek van véleménye, és az a legritkábban egyezik a valóban legilletékesebbekből, szerencsés esetben a legkiválóbb művészekből, esztétákból, városrendészekből álló bíráló bizottság döntésével. Szakmaiság, hozzáértés, tekintélyelv ilyenkor mit sem számít, kutyát, macskát, kígyót, békát, mindenfélét rámondva a döntőbírákra, azonnal megvan a fellebbezhetetlen szentencia: akik döntöttek, amatőr pancserok, netán elfogult, befolyásolható, hatalmi parancsra cselekvő akárcik. A véleménymondókban, kommentelőkben pillanatra sem merül fel annak a lehetősége, hogy netán ők is tévedhetnek. Hangskodva, felpaprikázva, ellentmondást nem tűrve hajtogatják a maguk csalahatatlant igazát. Nyilván nem csak szoborügyben történik ez így, politikában, közéletben, sportban és sok egyébben ekképpen működnek a dolgok, azok a lehangosabbak, akik mindenkinél okosabbnak, rátermettebbeknek tartják magukat. Olykor persze ráhibáznak, de ezek a kivételek. Abban, ami a napokban felforrósította a szoborállító, szoborkárhozható közhangulatot, még nehezégyértelműen állást foglalni. Sepsiszentgyörgyön egész alakos Petőfi-szobrot akarnak állítani egy igazából még el sem készült leendő térre. A szabályosan meghirdetett pályázatra több tehetséges szobrászművész jelentkezett, a szakmailag kifogástalannak vélhető zsűri döntött, kolozsvári alkotó, Gergely Zoltán tervét nyilvánította győztesnek, két jutalmazott is van. A győztes már számos hasonló alkalommal bizonyította tudását, tehetségét, a többiek is. Az első díjas mű gipszváltozatát lefotózták, a képet a sajtó felmutatta, és ami látványként megjelent, az sok embernek nem tetszik. A Költő bronzba öltendő figurája, arca, lába, feje, tartása, kinézése nem olyan, amilyennek egykori képek, reprodukciók, köztéri megmintázások alapján, többnyire idealizálva él az emberekben. Nincs kard a kezében, nem vitézkötéses dalia, nem bonviván kiállású, sőt még csak nem is olyan, mint jó néhány korábban készült impozáns szobortársa a Kárpát-medencében. Elítélendő, na, hogy ennyire deheroidált emlékművel akarnak tisztelni a nemzet és a világszabadság lánglelkű nagyját előtti! – olvasható számos dörgedelmes hozzászólásban a social media különböző fórumain. Lenyugodnak a kedélyek? Változtatnak majd valamit a pályázatók? Lehet ez is, lehet az is, születhetnek kompromisszumos megoldások, később kiderül. A szoborállítás azonban valószínűleg még sokáig darázsűfűszekügy lesz mifelénk. Egyfelől azért, mert a közlés nagyon nehezen zárkózik fel a 21. századhoz, másfelől azért, mert a jelek szerint nehezen meghatározható ideig a politika, a közélet foglya, kiszolgáltatottja marad. Ilyen tekintetben Marosvásárhely különösen aláaknázott terület. Polgárai jelentős részét itt is ingerli mindaz, ami formában, szemléletileg eltér a hagyományostól, ugyanakkor még súlyosabban nyom a latban, hogy minden szoborállítás politikai, etnikai egyeztetés tárgya. Úgy adódott, hogy a rendszerváltás óta sok köztéri mű létrejöttét elég közelről figyelhettem, láthattam, mennyi többletidőt, -energiát, idegi befektetést igényelt egy-egy szobornak, emlékműnk megvalósítása, aztán meg azt is megtapasztalhattam, mennyire lenyugodott, milyen elfogadóvá vált egyik-másik szobor esetében a közvélemény. Az itteni Petőfi-pályázat is jelpiszkálta a közhangulatot, vitákat gerjesztett a zsűri eredményhirdetése, aztán idővel a Petőfi-szobor és tere megbecsült ünnepi gyülekezőhellyé vált. A Bethlen Gábor bronzmászát se azt a cifrából, „régidicsőséget látványosabban, giccsesebb romantikával megálmódó” tervváltozatot választották az elbírálók, amit a városban elég sokan látni szerettek volna, hanem a visszafogottabb, művészileg kiegyensúlyozottabb, igényesebb, a fejedelem egyéniségét, szellemiségét inkább megtestesítő variánst. És mégis milyen hamar és jól megtalálta a helyét a jötteken! Akárha mindig is ott lett volna. Sorolhatnék még példákat a szóban forgó jelenségre, de ennyiből is érzékelhető, ezen a téren is több észszerűséget, mint érzelmet, nagyobb empátiát, toleranciát és józanságot szeretnék, mint amit a köztudat eddig tanúsított. Mert a város, városaink és községeink emlékműegyüttese bizonyára továbbra is gyarapodik, és kár lenne fölösleges túlfűtöttséggel terhelni a folyamatot. Erről jut eszembe: mi is lett, mi is lesz a régóta beharangozott Sütő András-szobortervvel?! Mintha tanácsai jóváhagyást is elnyert volna az egyik ilyen elképzelés. Vagy csak engem csalna meg az emlékezetem? (N.M.K.)

Elkezdődött az Erdélyi Politikai Iskola hatodik évfolyama

Képzés közélet iránt érdeklődő fiatalok számára

Nagy-Bodó Szilárd

Az Erdélyi Politikai Iskola 2017-ben kezdte meg a tevékenységét, az RMDSZ, a MIÉRT és az MCC közös megvalósításaként. Az évek során rengeteg fiatalnak nyújtott képzést annak érdekében, hogy a későbbiekben jobban rálásson a politikai helyzetre, a közélet alakulására. Az Erdélyi Politikai Iskola minden évben négy helyszínre viszi el a diákokat, ahol a különböző politikai szintekkel, döntéshozási mechanizmusokkal ismerkedhetnek meg.

Az Erdélyi Politikai Iskola hatodik tanévét Kolozsváron nyitották meg a Vallászatársaság Házában, november 25-én. Az első képzési hétfőgőn a felvételt nyert diákok egyrészt politikusokkal és elemzőkkel találkozhattak, beszélgethettek, másrészt krízismenedzsmentről szóló vagy interjúszimulációs workshopokon vehettek részt. Az utóbbiakon az volt a cél, hogy a di-

ákok megtapasztalják azt, hogy mi a teendő egy krízishelyzetben, milyen lépéseket kell figyelembe venni, illetve egy válságos időszakban vagy egy hagyományos sajtótájékoztatóon hogyan kell kommunikálni egy politikus – fogalmazott Szerényi Szilárd, az Erdélyi Politikai Iskola programvezetője.

Nem ez az egyetlen közéleti jellegű rendezvénye a Mathias Corvinus Collegiumnak, emellett ott van a Kárpátaljai Közéleti Vezetőképző és a Női Vezetőképző is. Mindegyik képzésen új ismeretekkel bővíthetik a tudásukat a jelentkezők, illetve egy diplomával is gazdagodhatnak a képzések végén. Továbbá értékes kapcsolatokat építhetnek, valamint új barátokra is szert tehetnek. Az MCC a jövőben további, hasonló jellegű programokkal is tervezi bővíteni a kínálatát annak érdekében, hogy minél több fiatalnak tudjanak fejlődési lehetőséget biztosítani, mondta Kosztrihán Dávid, a Mathias Corvinus Collegium Közéleti

Programok Igazgatóságának igazgatója.

Az Erdélyi Politikai Iskola hatodik tanévének első hétfőgőjén a diákok betekintést kaphattak az EU-s pályázatokba és a pályázati eljárás világába, valamint arról is beszámolt Hegedűs Csilla, az Európai Beruházások és Projektek Minisztériumának államtitkára, hogy vannak olyan fiatalok, akik nem dolgoznak, nem tanulnak, és éppen ezért kikerültek a rendszer látómezőjéből, ők az úgynevezett NEETS-fiatalok. Megsegítésükre lenne anyagi keret, viszont nagyon nehéz megtalálni őket, így jövőtől a diákszervezetek segítségét is fogják kérni ebben a munkában. Az államtitkár arról is beszámolt, hogy demográfiai válság van egész Európában, ezért kiemelten fontos a családpolitika és a családalapítás minél hathatósabb támogatása.

Az Erdélyi Politikai Iskola első hétfőgőjén jelen volt Vincze Loránt európai parlamenti képviselő, aki a nemzetpolitika fontosságáról be-

szélt, illetve arról, hogy ez miért kiemelten fontos a kisebbségek számára. Ugyanakkor az Európai Unió intézkedéseiről is tájékoztatta. A jövő politikusainak tett üzenetében a képviselő nyomatékosította, hogy politikai bársonyszék nem marad üresen, éppen ezért fontos, hogy azt ki foglalja el. Vincze

Loránt véleménye szerint nem lehet egy képzéssel politikusokat nevelni, nem egy olyan szakmáról van szó, amelyet pusztán elméleti anyagokkal el lehet sajátítani, szükséges egyfajta talpraesettség, affinitás, ugyanakkor nem elhanyagolhatók a jogi, gazdasági és kommunikációs ismeretek sem.

Az Erdélyi Politikai Iskola hatodik évadjának egyik vidám pillanata

Forrás: MCC

Janovics Napok az Erdély TV-ben

A 150 éve született színész, rendező, színházigazgató, forgatókönyvíró Janovics Jenő előtt tiszteleg az Erdély TV, amely december 8-a és 11-e között Janovics Napokat tart. Ebben az időszakban a mozi-alapító, producer és filmgyáros emlékére különkiadású műsorokat, dokumentum- és játékfilmeket tűz műsorra a tévécsatorna. Az Erdélyi Magyar Televízió különösen köztudott Janovics Jenő személyéhez, hiszen az intézményt működtető alapítvány az ő nevét viseli.

Janovics Jenő nemcsak az erdélyi, hanem a magyar kultúrának is kiemelkedő egyénisége, a kolozsvári színjátszás történetének egyik legjelentősebb alakja. Kolozsvári színházigazgatóként fontos szerepet játszott a Hunyadi téri színház építésében, illetve a nyári színekör kőszínházzá alakításában, ugyanis Janovics vezetése idején épült meg a Kolozsvári Nemzeti Színház. Az első világháború előtt és alatt a magyar filmgyártás egyik úttörője volt filmgyártó és moztulajdonos vállalkozóként, filmesztétaként, rendezőként és forgatókönyvíróként.

December első hetében az Erdély TV teljes arculata Janovics-jelleget ölt, audiovizuális elemek révén mutatja be a színész, rendező, színházigazgató és forgatókönyvíró munkáit és terveit, amelyek azóta is egyedinek számítanak Erdély-szerte.

A Janovics Napok kiemelkedő időszaka december 8-ra, a névadó születésének 150. évfordulójára esik, amikor két magazinműsor tematikája is a megemlékezésre épül. A 18.15-kor kezdődő *Mozaik* teljes mértékben az évfordulós kultúremberéről szól. A műsor vendége Szabó Zsuzsa színház-történész lesz. Miben rejlett Janovics Jenő zsenialitása egy rendkívüli történelmi korszakban, és hogyan tudjuk ápolni az emléket? – ezt a kérdéskört járja

körül a 21 órakor kezdődő *Kultúr-csepp*. Szintén aznap 18 órától kerül adásba Zágoni Bálint *Az elveszett kolozsvári Bánk bán* című dokumentumfilmje, amelyből kiderül, miért volt fontos a kolozsvári színházigazgató számára a Bánk bán filmre vitele, milyen rangos stáb dolgozott a felvételeken, hogyan fogadta a kritika a filmet. Az Erdély TV csütörtökön 21.30-tól tűzi műsorra Zágoni Bálint *Janovics, a magyar Pathé* című portréfilmjét. A néző betekintést nyer a kezdetekbe, amikor még az ősi magyar kultúra gyökereihez vitte vissza a közérdeklődést színházi darabok által. Szó esik az I. világháború alatti meggazdagodásáról, forgatás alatti halálesetéről, ideggondozói intézetbeli tapasztalatairól, hirtelen halálának körülményeiről.

December 9-én újabb két, Janovics Jenő nevéhez köthető filmmel jelentkezik az Erdély TV. A stúdiójában készült *A métely* című 1918-as némafilm bemutatja a kor társadalmi szemléletét és az orvostudomány felkészültségét a szifiliszet illetően. E játékfilm 18 órától követhető, majd 22 órától kerül adásba *A sárga csikó nyomában* című film, amely Janovics Jenő színház-társulata és a francia Pathé filmgyártó cég közös munkája, ennek sikerén felbuzdulva nyitotta meg Janovics a kolozsvári filmstúdióját.

December 10-én két némafilmet tekinthet meg a tévéző: 15.30-tól *A toloncot*, amely Janovics Jenő forgatókönyve alapján, valamint 18.30-tól *A kancsuka hazájában* címűt, amely Janovics Jenő gyártásában készült. A jubileumi napok december 11-én zárulnak, amikor *Az utolsó éjszaka* című játékfilmjével tiszteleg az Erdély TV az intézményt működtető alapítvány névadója, Janovics Jenő előtt. A produkciókat a Filmtett Egyesület, valamint a Magyar Nemzeti Filmarchívum jóvoltából tűzi műsorra a tévécsatorna.

Bemutatóra készül a Bekecs Néptáncszínház Párosan szép...

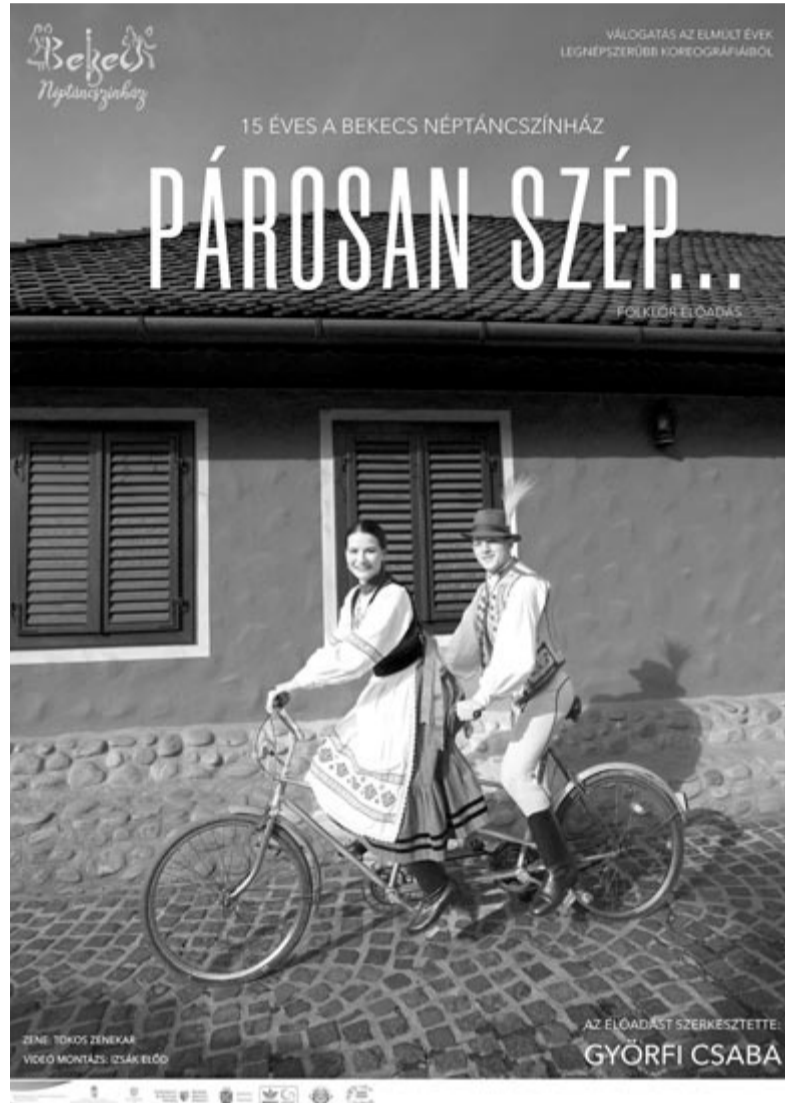
December 9-én, pénteken 19 órától a nyáradszeredai művelődési házban mutatja be a Bekecs Néptáncszínház legújabb produkcióját Párosan szép... címmel. Az együttes fennállásának tizenötödik évfordulójára született folklórelőadásban a közönség válogatást láthat az elmúlt évek legnépszerűbb koreográfiáiból. A teljesség igénye nélkül elevenítik fel az évek alatt emblematikussá vált koreográfiákat, melyeket a nagyrémű közönség láthatott már több formában folklórműsoraikban és a Fölszállott a páva tehetőségkutató is.

Elsősorban megyénkbeli folklórkincsből merítkeznek, mint a Kis-Küküllő menti, marossárpataki és vajdaszentiványi táncok, de lesznek válaszüti, nagyecsed, szucsági és andrásházi koreográfiák is, amelyek egyaránt beépülnek a műsorba. Az előadás tematikája a mindenkor férfi és nő kapcsolatrendszerét boncolgatja, párkapcsolati konfliktusokat mutat be a táncszínház kifejezőeszközével, olyanokat is, amelyek bármilyen kapcsolatban felmerülhetnek. A klasszikus folklórszámok mellett olyan lírai tételek is helyet kaptak az előadásban, amelyek továbbgondolják az autentikus formákat, tiszteletben tartva annak tisztaságát és gyönyörűségét. Az előadást Györfi Csaba állította össze, zenél a Tokos zenekar. A produkciót Izsák Előd videómontázsja egészíti ki. Az előadásban fellépnek: Adorjáni Orsolya, Barabás Orsolya, Bende Szende Beáta, Benő Barna Zsolt, Benő-Bányai Csilla, Bereczki Brigitta Borbála, Biró Ervin Zoltán, Chirila

Kinga, Elek István, Elek-Benkő Klára Éva, Gagyi Lóránt, Györfi Balázs János, György Anita, Hanesz Arnold Norbert, Hánesz Edvin János, Kacsó Lehel, Kacsó Nimród Károly, Kajcsa Mónika, Kinda Boglárka, Lukács Boglárka, Magyar Emőke, Mészáros Tünde, Mészáros Zoltán, Nagy-Keresztesi Tamás, Nagy-Keresztesi Zsuzsa, Ördög Géza Dávid, Puskás Árpád Attila, Ritzi Ilka Krisztina, Salat Tamás, Siklódi Csaba, Suba Róbert, Szabó Róbert, Szántó Adrien,

Szász Lóránd Attila, Székely Réka, Virginás-Tar Emese. Műszaki munkatársak: Aszalos Attila Levente, Kacsó Botond, Kálmán Lehel, Kovács Andor, Magyar Attila, Nám Norbert, Nimród. Irodalmi titkár: Bagoly Annabella.

A december 9-i előadásra elkeltek a jegyek, ezért megismétlik december 11-én, vasárnap 19 órától. Erre az előadásra hétköznap 9–16 óra között a 0755-289-832-es telefonszámon lehet jegyet foglalni. (vajda)

Ígéret

Hétköznapi történet
– Nagy Székely Ildikó –

Az ember életében sokféle „varázslénnel” találkozhat. Mikulásfeléből is jut éppen elég: igaz is, hamis is, jóakaró és jól átverő, attól függően, hogy éppen milyen az északi szél járása. Hilda néni sokáig nem bízta ezt külső tényezőkre. A Szent Miklós napja előtti estén belebújt elnyúlhatatlan meggyipiros kabátjába, fejébe húzta a hasonló árnyalatú, jó meleg kötött sapkát, csak a hófehér szakáll és a degeszre tömött puttony hiányzott a jellegzetes „ajándékoszerelésből”. A város másik végében lakó lánya felé vette az irányt ezekben a napnyugta utáni órákban a kicsi, fűre lépő aszszony, de útközben gyakran megállt, és osztogatott. A lakónegyedből ismerős koldusfiúnak aprópénzt és szaloncukrot, a kenyeresboltban és az ismerős gyógyszerárban friss házi süteménytől és narancstól, mandarintól illatozó csomagokat a kisgyermekes alkalmazottaknak, akik mindig olyan segítőkészek voltak vele. Hilda néniel egyébként senkinek nem esett nehezére kedvesnek, előzékenynek lenni, volt ugyanis benne valami különös, méltóságteljes, tiszteletet kérő – de sohasem parancsoló – jóság, amit egyszerűen lehetetlen lett volna viszonzatlanul hagyni.

– Szegény édesapám gyakran mondogatta nekem, ha valamiért hosszabb-rövidebb időre búcsút kellett vennünk egymástól: „Na, mit mondott Petőfi Sándor? Légy hű mindhalálig. Te csak ezt az egyet jegyezd meg, fiam, és tartsd ehhez magad!” Olyan ünnepélyes hangon kötötte ezt mindig a lelkemre, hogy nem volt szívem kijavítani. Sosem adtam tudtára, hogy nem éppen így szól az idézet, és nem is Petőfőtől, hanem Móricz

Zsigmondtól származik – mesélte Hilda néni sokadjára is, ha a családjáról, gyermekkoráról kérdeztem. Ennél többet nemigen árult el azokból az időkből, de azt tudtam, hogy szülei nagy szeretetben nevelték, és ha inségesebb időkben az ünnepi menü is zsíros kenyér és főtt krumpli volt, lelkieken olyankor sem szenvedett hiányt. Ezt a feltétel nélküli elfogadást és védelmet adta tovább a lányának is, akit egészen kicsi korától egyedül nevelt.

– Nálunk sosem volt nagy különbség a naptár piros betűs része és a hétköznapok között. A közös órák, az, amikor szürkeület után hazajöttem a délutáni gyári műszakból, és együtt üheltünk le a vacsorázni, a lefekvés előtti mese-, majd regényolvasás – mind felbecsülhetetlen szikrái voltak az örömeim. A lányom még tinédzserkorában is szerette, ha olvasok neki, azt mondta, ha hallgatja, jobban bele tudja magát élni a cselekménybe, mint ha ő olvasná a könyvet – morzsolta nyugodt, békés hangján beszélgetőtársam a féltett emlékszemeket.

– Mikulásra és főleg karácsonyra rendszerint valamilyen regényt ajándékoztam neki. Egyetlen alkalommal, a 2000-es évek elején volt más kívánsága a lányomnak: egy videolejátszóra vágyott. A keresetemből nem tudtam volna ezt megadni neki, de édesanyámtól maradt ránk egy antik varrógép, amire csak érzelmileg kötődtem, dolgozni sosem tudtam rajta. Nem sokat teketóriáztam, meghirdet-

tem az újságban, hogy eladó, és – bizonyára az égiek segítségével – alig egy hét alatt találtam is rá vásárlót. Így utólag elképzelhető, hogy áron alul adtam, de a célotam elértem, és akkor más nem is számított. Sosem felejttem el a lányom arcát, amikor a nagy, fekete dobozt meglátta a fenyőfa alatt. A szavaira is pontosan emlékszem: anyu, ezt egyszer nagyon meg fogom hálálni neked. Sosem vártam viszonzást az ajándékaimért, az a boldog ígéret vala-

hogy mégis beleragadt a lelkembe. Évtizedek múltak el azóta a karácsonyeste óta, közben a lányom férjhez ment, és a párjával sikerült megteremtenuk a saját, külön kis „fészkeket”. Minden a lehető legjobban alakult a világiarványig, akkor azonban a lányom és a férje egyszerre veszítette el az állását. Az elmúlt két év mindannyiunk számára egy vergődés volt, én még „bukszakopaszto” gyorskölcsönt is felvettem, hogy segítsen őket. Attól aztán le is rongyolódtam rendesen anyagilag. Idén augusztusban, teljesen váratlanul, egy németországi munkalehetőséggel kereste meg a lányomat egy iskoláskori barátomja. Kiderült, hogy a férjének is lenne állás abban a München melletti panzióban, pláne, ha tapasztalata is van a vendéglátás terén. A fiatalok egy pillanatig sem tétoztak. A lányom a középiskolában intenzív németet tanult, érettségizett is belőle, így csak fel kellett frissítenie a tudását, a vejem pedig egy internetes nyelvtanfolyamon készült fel a

kinti életre. Október elején szálltak repülőre, azóta csak a telefonom képernyőjén láttam őket. Az idej volt az első Mikulás-nap, amit külön töltöttünk negyven év alatt, de az egyik legemlékezetesebb is. A lányoméktávózása után nem mentem fel a lakásukba, csak a postaládájukból vettem ki a számlákat. Féltem a kiürült életterben rám váró érzésektől, gondolatoktól, ezért, ameddig csak lehetett, halogattam a velük való találkozást. December 5-én reggel mégis erőt vettem magamon, és felmentem hozzájuk. Gondoltam, kitakarított, és megnéztem, van-e mosnivaló. Jó pár órát eltöltöttem a kicsi, kétszobás lakásban, sirdogáltam is, munkálkodtam is, és szép lassan délután lett. Már indultam volna haza, amikor megláttam a lányom kedvenc télikabátját az előszoba fogasán. Furcsálltam, hogy nem vitte magával, de aztán arra gondoltam, hogy biztosan elszakadt valahol, vagy a cipzárja romlott el. A kezembe vettem a ruhadarabot, hogy megkeressem, és kijavítsam a hibát, amikor a jobb oldali zsebből egy piros boríték esett ki belőle. „Boldog Mikulást, anyu!” – üzenték az ismerős, kerek betűs a papírlapon, ami mögött egy százejes rejtőzött. Összeszorult a torkom, és a szemüvegem is egyből bepárasodott. Már napok óta elfogyott a pénzem, és azon töprengtem, hogyan vészelhetném túl a nyugdíjig maradt napokat. Most pedig ott volt a megoldás a markomban. Hirtelen eszembe villant az a régi közös karácsony a videolejátszóval a fa alatt; a lányom ígérete, amit akkor teljesített, amikor a legnagyobb szükségem volt rá. Azóta is ennek az érzésnek a hatása alatt vagyok, és csak mosolygom bele a világba, mint akinek a szívében most kapcsolódott fel a díszkivilágítás.

Időskori makuladegeneráció és diabéteszes makulaödéma

Ma már van hatékony kezelés a látásromlást okozó betegségekre

Időskorban a látásromlás hátterében leggyakrabban a makuladegeneráció áll, a cukorbetegségben szenvedő, munkaképes személyeknél pedig a diabéteszes makulaödéma számít a közepesen súlyos vagy súlyos látásvesztés vezető okának. A páciensekre nézve azonban jó hír, hogy immár mindkét betegséget hatékonyan tudják kezelni, intravitreális injekciók formájában, mi több, ezen kezelések költségeit fedezi az egészségbiztosító pénztár. A látásromlást okozó betegségekről, valamint ezek hatékony kezeléséről dr. Madaras Zoltán szemész főorvossal, a Dora Optics szemészeti klinika igazgatójával beszélgettünk.

– Mi az időskori makuladegeneráció, és melyek a jellemzői?

– Az időskori makuladegeneráció (AMD) egy degeneratív, krónikus betegség, amely 50 év feletti személyeket érint, és világszerte a látásvesztés egyik vezető oka. Két típusa létezik: a száraz típus, amely az összes eset 90%-át, valamint a nedves típus, amely az összes eset 10%-át teszi ki. A száraz típusú a betegség enyhébb formája, amelyre a következő tünetek jellemzőek: homályos központi látás, az emberek arcát bizonyos távolságról nehezen ismeri fel a páciens, valamint fokozott világitásra van szüksége olvasáskor.

A nedves típus a betegség súlyos formája, amely az esetek 80%-ában a központi látás gyors elvesztéséhez vezet. A fibrotikus hegyszövet kialakulása moleku-

– Amennyiben a szakorvos felállítja az időskori makuladegeneráció diagnózist, milyen kezelési lehetőségek állnak a rendelkezésre?

– Szerencsére ma már léteznek hatásos kezelések, amelyek javítják a nedves típusú AMD-vel diagnosztizált betegek látásának a minőségét. A kezelés azonban minden beteg esetében testreszabott, és a szemész szakorvos határozza meg.

Az utóbbi években olyan új gyógyszerkészítményeket kezdünk használni, amelyekkel egyre jobb eredményeket érünk el a retina központi zónájának, a makulának a megbetegedései esetében. Ezeket a kezelési lehetőségeket a szakorvosok ismerik, de fontos, hogy a páciensekhez is eljusson az információ, hogy van hatékony és egyszerűen elérhető kezelés. Olyan betegségek esetében, ame-

Az időskori makuladegenerációt ma már nagyon eredményesen tudjuk kezelni intravitreális formában, a szembe adott injekciókkal. Többféle hatóanyag és gyógyszer is létezik, vannak kezelési sémák arra, hogy milyen gyakran, hány injekciót kell adni, hogyan történik az utánkövetés. Jó eredményeket érünk el, van, akinél látásjavulás következik be, másoknál pedig leáll a betegség előrehaladása.

A makuladegeneráció kezelésében ezek a gyógyszerek igen hatékonyak, a páciensek részéről az a visszajelzés, hogy a kezelés hatására javult vagy legalább stabilizálódott az állapotuk. Ugyanakkor retinatomográfiai vizsgálat által mi is tudjuk követni, hogy a kezelés hatására miként változik a retina állapota.

– Megtéríti-e az egészségbiztosító pénztár a szóban forgó kezelések költségeit?

– Igen, több mint egy éve a páciensek ingyenesen hozzáférhetnek ezekhez a kezelésekhez, eljönnek egy küldőpapírral, aminek alapján megvizsgáljuk őket, és amennyiben felállítódik ez a diagnózis, ingyenesen fel tudjuk írni számukra a kezelést.

– Az időskori makuladegeneráció mellett a cukorbetegséget érintő diabéteszes makulaödéma is igen gyakori diagnózis. Pontosan mit is fed ez a betegség?

– A diabéteszes retinopátia a diabétesz által okozott leggyakoribb, a szemet érintő szövödmény, valamint a vakság vezető oka a munkaképes életkorú felnőtteknél. A cukorbetegség kialakulása után 20 évvel az inzulinfüggő, diabéteszben szenvedő betegek 90%-a, valamint a

nem inzulinfüggő páciensek 60%-a szenved bizonyos fokú diabéteszes retinopátiában. A diabéteszes makulaödéma (DME) a diabéteszes retinopátia következménye. A DME akkor alakul ki, amikor a sárgafolt, amely a szem hátulján lévő retinális terület, a sérült retinaerek szivárgása miatt megduzzad, azaz amikor a központi látás homályossá válik. A DME tünetei: foltok vagy „úszó homályok” a látómezőben, homályos látás, valamint olyan érzés, mintha az egyén piszkos ablakon nézne át, de ugyanakkor a deformált és torz látás is jellemző erre a betegségre, amely igen negatív hatással van a páciensek életminőségére, hiszen akadályozza őket a mobilitásukban és önállóságukban. A betegek eljuthatnak oda, hogy többé nem képesek olvasni, írni, felismerni az embereket az utcán, vagy precíz munkát végezni. A nem megfelelően kezelt diabéteszes makulaödéma progresszív és mélyreható látásvesztést okoz a vérzés és fibrovaszkuláris hegek eredményeképpen. Emiatt a diabetológus szakorvosok évente küldik a pácienseket szemvizsgálatra.

– Van-e hatékony kezelés erre?

– Szerencsére ma már léteznek hatásos kezelések, amelyek javítják a diabéteszes makulaödémával diagnosztizált betegek látásának a minőségét. Mielőtt ezek elérhetővé váltak, a diabéteszes makulaödéma esetén próbálkoztunk lézeres kezeléssel, de az kevésbé volt hatékony, romlott a páciensek látása, ellenben az utóbbi években elérhetővé váltak a szembe intravitreálisan, azaz injekció formájában beadható gyógyszerek, amelyeknek köszönhetően javul a beteg látása, és ezáltal az életminősége, illetve a munkaképessége is. Ugyanakkor fontos tudni, hogy közel másfél éve ezeknek a kezeléseknek a költségeit fedezi az egészségbiztosító pénztár. Lehet, hogy egyesek megborzonganak a szembe adott injekció hallatán, ezért fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy az érzéstelenítéssel végzett kezeléseket után mindig megkérdezem a pácienseimtől, hogy éreztek-e fájdalmat. Egy részük azt válaszolja, hogy nem, mások pedig arról számolnak be, hogy egy egészen picike csípést éreztek. Tehát mindenkinek azt tanácsolom, hogy amennyiben az állapotuk szükségessé teszi ezt a kezelést, győzzék le a féltelmüket, és mérlegeljék, hogy mi az elviselhetőbb, néhány picit, csípő érzés, vagy a teljes vakság, amit idővel okozhat a betegség. (x)

láriss változásokat idéz elő, és a sárgafolt torzított jeleket küld az agyhoz, például: az egyenes vonalak hullámosnak vagy ferdeként tűnnek, a tárgyak kisebbnek vagy nagyobbak tűnnek a valós méretüknél, vagy vakfoltok jelennek meg a képek közepén, és minél nagyobb az érintett terület, annál nagyobbak ezek a foltok. Az időskori makuladegenerációra a központi látás elvesztése jellemző: ez a retina központi régióját, nevezetesen a sárgafoltot érinti, amelyen a betegség fejlődésével progresszív, degeneratív és irreverzibilis elváltozások alakulnak ki.

– Mi történik, ha a beteg nem fordul szakorvoshoz, és nem kapja meg időben a megfelelő kezelést?

– A nedves típusú AMD igen negatív hatással van a betegek életminőségére, ugyanis akadályozza őket a mobilitásukban és az önállóságukban. A betegség előrehaladtával a páciensek eljuthatnak oda, hogy többé nem lesznek képesek olvasni, írni, felismerni az embereket az utcán, vagy precíz munkát végezni.

A nedves típusú AMD krónikus betegség, amely szabályozható, amennyiben korai stádiumban diagnosztizálják, és már a betegség első jeleitől kezelik. Tehát, aki tüneteket észlel, de annak is, aki nem, legalább 70 éves kor felett ajánlott évente egyszer szemorvosi vizsgálatra menni.

lyekre régebben azt mondtuk, hogy sajnós hozzá kell szoknia a páciensnek, hogy egyre romlani fog a látása, illetve ezzel az életminősége is, ma már van megoldás.

Egy jobban
LÁTÓ
jövő

Segítsen szemének a harcban a látás visszanyeréséhez!

Ne várjon, innovatív kezelés áll rendelkezésre látása megtartása érdekében!

Egyeztessen időben időpontot szemészorvosával!

PP-EVL-RO-0165-1

Számos titkot rejtenek

Sok érdekességet fedeznek fel az örökségőrök

Két év kihagyás után idén ismét útnak indította az RMDSZ az Örökségünk őrei – fogadj örökbe egy műemléket! című országos műemlékvédelmi versenyt, amelyben a benevező csapatoknak az a feladatuk, hogy kiválassanak egy műemléket, felfedezzék, és másokkal is megismertessék azokat az értékeket, történeteket, különleges eseményeket, amelyek egyedivé teszik az illető építményt.

Gligor Róbert László

Országsszerte nagy érdeklődés jellemzi a versenyt, az október elején meghirdetett, május elejéig tartó megmérettetésre az ország 14 megyéjéből 73 csapat nevezett be, ebből tizenhárom Maros megyei. Az első feladatsort november 1. és december 1. között kellett teljesíteniük, továbbá a választott műemléket különböző rendezvények keretében kellett népszerűsíteniük.

A nyárádszentlászlói unitárius templom őrei sorába idén a csíkfalvi általános iskola hat diákjából (Balogh Péter, Kovrig Eszter, Kiss Adrién, Szekeres Koppány, Dósa Benedek, Varga Csenge) álló csapat lépett. Egy hónappal ezelőtt közölték első bemutatkozó videójukat, majd elkezdődött a terepmunka. Elsőként a templomot vizsgálták meg kívülről, illetve a környezetét: a templomhoz vezető, magas toronysüvegű cinteremkaput, a templombjáró előtt épített faportikust, a templomhajót, annak ablaknyílásait, illetve fedelét, a templomszentélyt és résablakát. Lenyűgöző volt a toronyból való kilátás és a templomdomb öreg fái is.

A tapasztaltak birtokában a csapat a csíkfalvi kisiskolásoknak tartott interaktív, játékos órát, amely során képek segítségével bemutatták a templomot. Azok a diákok, akik helyesen válaszoltak a műemlékhez kapcsolódó kérdésekre, megkaphatták a templom egy-egy papírból készült elemét, mint pl. a templomhajó falait, a tetőszerkezetet, a szen-

télyt, a tornyot, néhány sírkövet és az öreg fákat, majd közösen ragasztották össze az elemeket, összeállítva a templom leegyszerűsített, jelképes makettjét.

Az elsőnél izgalmasabb volt a második helyszíni látogatás, amikor a templom és a gyülekezet nyugalmazott lelkésze, Kiss Mihály vezette körbe a csapatot, számos érdekességet osztva meg a diákokkal. Megtudták, hogy a templom öt egységből épül fel, amelyek együttesen egy szerves egészet alkotnak. A templomhajót egykor Szent László királyt ábrázoló falképciklus díszítette, amely napjainkban már nem látható. Mennyezetét feltehetően a 18. században készült fakazetták fedik. Kiemelkedő elemei a hajónak a szószelek, az efölött levő korona, illetve az úrasztala. A templomhajót diadalív köti össze a szentélyvel, a diadalív és a szentély középkori falfestményeit sikerült feltárniuk a kutatóknak. A szentélyhez négyzet alaprajzú sekrestye kapcsolódik, értékes a sekrestyéből a toronyaljba vezető ajtószárny is, amelynek eredeti változata a kolozsvári Erdélyi Nemzeti Történelmi Múzeum gyűjteményében található. A toronyaljban található Sigér Mátyás 16. század végi síremléke.

A templom „őrei” úgy gondolták, hogy nekik is tenniük kell valamit az épület gondozása érdekében, ezért seprűt, gereblyét ragadtak, és lelkesen, jó hangulatban takarították ki a templom udvarát.

A tapasztaltak alapján a csapat egy apró fényképkiállítást mutatott be az iskolában, hogy a többi diák is megismerje a templom fontos építészeti elemeit. Ezt vándorkiállítás-ként szeretnék eljuttatni a közeli falvak tanintézményeibe, hogy minél többen láthassák és megismerhessék az örökbe fogadott műemléket.

November 29-én *Ünnepre hangolva* címmel a Moldován Henrietta tanárnő vezette csapat adventi hangversenyt szervezett az örökbe fogadott műemlék templomban, ahol fellépett a csíkfalvi általános iskola kórusa, valamint a nyárádszeredai Deák Farkas Általános Iskola Kicsinyek kórusa, mindkettőt Bocskay Eszter Gizella zenetanárno irányította.

Megismerték a szentlászlói templomot, kitakarították környékét, és adventi koncerttel zárták az első fordulót a csíkfalvi diákok
Fotó: Gligor Róbert László

lános Iskola Kicsinyek kórusa, mindkettőt Bocskay Eszter Gizella zenetanárno irányította.

A nyárádszeredai Bocskai István elméleti középiskola csapata idén is benevezett a versenybe, ezúttal a berekeresztúri református templomot „fogadták örökbe” a kilencedik osztályos *Bocskais Műemlékvadászok* (Gál Helén Paula, Orbán Szandra, Jánosi Brigitta, Szávuly Gellért, Vila Nikoleta Tamara, Nám Kristóf, Burián Zsolt Attila). Az Iszlai-Messter Mária és Dósa Emőke tanárnők vezette csapat választása azért esett erre a műemlékre, mert úgy vélték, ez sok titkot rejt magában, ők pedig nagy örömmel vállalták a titkok feltárását. A csapat első látogatása során már bebizonyosodott, hogy valóban számos feltárni való érdekesség van a temp-

lomban. Az épületről, építészeti érdekességeiről, középkori feliratairól, falfestményeiről, harangjairól, továbbá a faluról és a csapatról érdekes bemutatkozó kisfilm is készült, majd november 28-án a középiskola diákjai és tanárai számára tartottak részletes bemutatót a kiválasztott műemlékről: minden csapatnak a templom és közösség egy szegmensének titkait vadászta és tárta az érdeklődők elé. Az eseményen jelen volt a templom lelkésze, Szász János is, aki méltatta a diákok munkáját, és biztatta őket a kutatás folytatására. Az elmúlt hetekben a csapat többször is felkereste a falut és templomát, a látogatás során készült sok csodaszép fényképet nemcsak a bemutató során, hanem egy virtuális fotókiállítás formájában is megosztották az érdeklődőkkel.

Három évtized után is igény van rá

Megtelt a Színpad

November 25–27. között harmadcadik alkalommal rendezték meg Erdőszentgyörgyön a műkedvelő színjátszók fesztiválját, a Színpadot. A megszokottnál kevesebb előadással ugyan, de a világhírű után ismét megtelt a művelődési ház étellel és reménységgel.

Gligor Róbert László

Tizenegy műkedvelő színjátszó csoport, valamint két színház előadását láthatták az érdeklődők a három nap alatt: pénteken a celldömölki Soltis Lajos Színház közel egyhetes székelyföldi turnéja keretében itt is bemutatta a *Kvirtek és Kvartok* című darabját, amely fontos témát dolgoz fel: meg kell találni a megoldást a problémákra – üzeni a darab, amelyben két csoport viszályát végül a fiatalok szerelme csendesíti el. A nagyon tanulságos, látványos és játékos darab nemcsak a felnőttek, hanem az óvodások körében is nagy sikernek örvendett. A szombati megnyitó után a házigazdák Bodor Péter Színkörének négy csapata (Mosolycsalók, Kisbaglyok, Csibészek, Szemfényvesztők), továbbá a csíkfalvi Tündérváros, a nyárádszeredai Kispacsirták, valamint a magyarfenesi Stúdiószínpad lépett közönség elé, este pedig a városi önkormányzat jóvoltából a marosvásárhelyi Spektrom Színház *Függöny* című ingyenes előadásának örülhettek az

érdeklődők. Vasárnap a házigazdák Bajnokok és Szikrakör csapatai, a nyárádszeredai Gézugúzok, valamint a krasznai Tinikomédiások vonult színpadra. A szakmai zsűrit ez alkalommal Kocsis Tünde kolozsvári rendező, drámapedagógus, az erdőszentgyörgyi születésű Pál Hunor színész és Kovács Emese teatrológus, valamint Balogh Tünde, a csíkfalvi színjátszók vezetője alkotta.

Az előadásmódot értékelték

A Színpadról ezúttal hiányzott néhány állandónak számító fellépő (például a szászrégéniek), így a megszokottnál kevesebb előadást élvezhetett a közönség. Ennek két

oka is van – számolt be lapunknak Kovrig Magdolna nyugalmazott magyartanár, a fesztivál főszervezője –: egyrészt a világhírű után nehezen álltak össze ismét a csapatok, lassabban indult be a munka, nincs még mindenki felkészülve a színpadi bemutatkozásra. Másrészt az anyagiak is „közbeszóltak”, kevesebb támogatást kaptak, mint az előző években, ezért kevesebb csapatot tudtak meghívni; azokat szólitották meg, akikről úgy vélték, hogy el is jönnek, de így is akadt távolmaradó – ismerte el a szervező Bodor Péter Művelődési Egyesület vezetője.

Ennek ellenére színvonalas darabokat láthattak az érdeklődők, a zsűri pedig nem a hibákat kereste, hanem minden előadásban az értéket emelte ki, ami különösen jó dolog a gyermekelőadások esetében, hiszen a kisebbeknek még

szükségük van a sikerélményre, és a csíkfalvi és nyárádszeredai gyerekek különösen jó előadást mutattak be. A csíkfalviak egy cigány népmesét vittek színre, és a zsűri nagyon értékelt, hogy mertek ilyen témához nyúlni. A szeredai Kispacsirták egy népmesét dolgozott fel, ebben egyik alakítás kiemelkedő volt, míg a Gézugúzok darabjában a játékosságát, a spontaneitást értékelték. Az erdőszentgyörgyi Mosolycsalók esetén az összjáték, a Bajnokoknál az érzelmeknek a mozgással, zenével történő kifejezése volt „nyerő”, a Szemfényvesztők esetében a mondanót (a világon mindent megoldhat a szeretet, de a visszajára is fordulhat) értékelték, a Szikrakört pedig a modern elképzelés miatt, a Kisbaglyok előadását mint a legígéretesebbet emelték ki. A magyarfenesiek minden érzéket megmozgató előadása és Kun G. Tibor kitűnő alakítása nagy igazságot mondott ki: az emberek érzelmeit a pénz uralja; ugyanilyen mai aktualitását hoztak a krasznai tinik is: miként befolyásolja a média az embert, és milyen eredménytelen a jelenség elleni küzdelem.

Az erdőszentgyörgyi csoportok legfontosabb felkészülési időszaka, helye a nyári kőrspataki színjátszó tábor, ahol celldömölki szakemberek segítik a gyerekeket és fiatalokat a színészet titkainak elsajátításában, itt alapozzák meg ezeket az előadásokat, amelyeket aztán a szentgyörgyi pedagógusok mélyítenek el. Ebben és a fesztivál mindennemű munkálatában Szász Enikő, Barabás Katalin, Kovrig Ildikó, Radics Tímea, Tar Erik, Bíró Gergő, Tamás Abigél, Takács Re-

náta vállaltak nagy szerepet, továbbá Sütő Dávid, Madaras Borbála, Kovrig Zoltán és Berekméri György munkájáról sem szabad elfeledkezni.

Az idei fesztivál támogatói a Maros Megyei Tanács által fenntartott Hagyományos Kultúra és Művelődési Oktatás Maros Megyei Központja, az RMDSZ és a Communitas Alapítvány, valamint az erdőszentgyörgyi városi önkormányzat és művelődési ház voltak.

Folytatni kell

Az indulástól eltelt közel három évtized után merre tart ez a fesztivál? – kérdeztük Kovrig Magdolnát. Ő úgy érzi, hogy már egy kissé kiöregedett ebből a fesztiválból, de reméli, hogy a továbbiakban is szervezni tudják ezt a szakmai rendezvényt, mert a helyi tantestületben vannak lelkes pedagógusok, tehát lesz, aki továbbvigye a munkát. Remélhetőleg akadnak nagylelkű támogatók is majd, hogy a jövőben ismét szélesebb körből tudjanak jönni színjátszók – véli a tanárnő. Ami a fesztivál szakmai oldalát illeti: a gyerekek, fiatalok számára azért fontos, mert bár számukra a színjátszás egy játék, közben folyamatosan új dolgokat sajátítanak el, megtanulnak közösségekben dolgozni, helyesen és szépen beszélni, önismeretet tanulnak, fejlődik a személyiségük, megismerik képességeiket. „Úgy érzem, ezt a tevékenységet tovább kell folytatni, és ha már ennyit dolgoznak, akkor meg kell mutatni a közönségnek, a szülőknek is, hogy mire képesek, és mennyit fejlődtek egyik évről a másikra” – sorolta érveit a fesztivál hasznosságáról Kovrig Magdolna.

Tizenegy értékes műkedvelő és két színházi előadást láthatott a közönség a három nap alatt
Fotó: Kovrig Zoltán

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Veszélyes az online rendelt petárda

Országos tűzijáték-akció

A jogszabályokat betartva is szebbé lehet tenni az ünnepi alkalmakat! Ezzel a jelszóval kezdeményezett az országos rendőrség idén is átfogó ellenőrző akciót, melynek során a pirotechnikai eszközök importját, kereskedelmét, raktározását és felhasználását ellenőrzik.

Szer Pálosy Piroska

A november 22. – január 4. között zajló tűzijáték-akcióról tartott sajtótájékoztatót a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség fegyverekért, robbanóanyagokért és veszélyes vegyi anyagokért felelős osztályának vezetője, Roiban Lucian rendőrtiszt. A sajtótájékoztató keretében a többi között arra figyelmeztette a pirotechnikai eszközökkel szórakozókat, hogy csak engedélyezett forgalmazóktól szerezzék be azokat, semmiképp sem a világháló révén, és elengedhetetlen a román nyelvű használati utasítás. A szakember elmondása szerint tavaly több olyan személy szenvedett balesetet, akik nem homologált, ismeretlen összetételű pirotechnikai eszközöket szereztek be online, illetve olyanokat, amelyeket használati utasítás nélkül forgalmaztak. A beszámoló során kiderült, hogy az előző évekhez képest tavaly csökkent a kihágások száma, így kevesebb bírságot róttak ki, és a lefoglalt pirotechnikai eszközök mennyisége is kevesebb volt. Míg 2020-ban a szabálytalanságok miatt a megyében több mint egy tonna pirotechnikai eszközt foglaltak le, ez tavaly a felére csökkent. A 2014. évi 1102-es kormányrendelet értelmében a szórakoztatási célként alkalmazott pirotechnikai eszközöket F1, F2, F3, F4, a színházi T1 és T2, valamint P1 és P2-es kategóriába sorolják. Magánszemélyeknek kizárólag az 1-es kategóriába sorolható pirotechnikai eszközök: csillagszórók, minifáklyák, tűzgyűrűk, gyertyák árusíthatók. Ezeket ugyancsak engedélyezett forgalmazóktól kell beszerezni, és elengedhetetlen az F1 feliratozás. A legkevésbé veszélyes, F1 feliratozású tűzijátékokat is csak 16. életévüket betöltött fiataloknak lehet árusítani. A 2, 3, 4, T1, T2 és P2-es kategóriába tartozó pirotechnikai eszközöket csak a tűzserészek kezelhetik. A pirotechnikai eszközök piaca pedig a munkaügyi felügyelőség ellenőrzése alá is tartozik.

Engedély hiányában tetemes bírság

A jogszabály szerint a 2-es, 3-as és 4-es kategóriába tartozó pirotechnikai eszközök (petárda, pukkanó, illetve szikrát szóró tűzijátékok) engedély nélküli forgalmazása, használata, birtoklása miatt három hónaptól egy évig terjedő szabadságvesztés vagy tetemes bírság szabható ki. Az engedély nélküli forgalmazás, szállítás, nem megfelelő tárolás miatt a bírságok 1.000–2.500 lej közöttiek lehetnek, de a jogszabályok különböző cikkelyeinek be nem tartása miatt 3.000–6.000 lejes büntetéseket is kiszabhatnak. A román nyelvű használati utasítás hiányában, illetve az érvényesség dátuma és a használat során esedékes veszélyekre való figyelmeztetés hiánya miatt 5.000–7.500 lejes bírság róható ki. A jogi személyekre kiszabható bírságok mértéke az előbbieket kétszerese is lehet. A szabályozások értelmében a 3-as és 4-es kategóriába sorolt pirotechnikai eszközökkel csak a polgármesteri hivatal, a megyei katasztrófavédelmi felügyelőség és az illetékes megyei rendőr-felügyelőség engedélyével szervezhetők tűzijátékok. A közrend megzavarása és csendháborítás miatt az 1991. évi 61-es számú törvény szerint a rendőrség és a

Roiban Lucian

Fotó: Nagy Tibor

csendőrség feladata a kihágások megállapítása és bírságolása. Az észlelt törvénytelen cselekedeteket a 112-es sürgősségi hívószámon lehet bejelenteni, vagy bármelyik rendőrségen. A nagy hatóanyagú petárdákat csak szakképzett tűzserészek hozhatják működésbe. A pirotechnikai eszközök használatára vonatkozó előírásokat az újraközölt 1995. évi 126-os törvény szabályozza. A pirotechnikai eszközöket a veszélyességük függvényében több kategóriába sorolják. Az 1-es kategóriába a csekély hatóanyag-tartalmú, kevésbé veszélyes csillagszórók, tortagyertyák, fáklyák tartoznak, melyek lakásokban is használhatók, és amelyek egész évben forgalmazhatók. A 2-es, 3-as és 4-es osztályba tartozó tűzijátékokat azonban csak a szabadban tűzserészek hozhatják működésbe.

Családi eseményekre is tűzserészt kell hívni

– *Divattá vált év közben a családi események – esküvő, ballagás, születésnapozás – alkalmával is tűzijátékkal emlékeztetésebbé tenni az ünnepséget. Ilyen alkalmakkor milyen engedélyt kell beszerezzenek a szervezők?* – kérdeztük.

– Magánszemélyek csak erre szakosodott cégek felkérésével szervezhetnek tűzijátékokat. Maros megyében hat olyan cég létezik, amelyek a megyei rendőrség engedélyével rendelkeznek, és az eseményekre azokat lehet felkérni. Maros megyében idén 34 engedélyezett kereskedelmi egység forgalmaz pirotechnikai eszközöket, közülük 21 egység F1-F4, T1, T2, P1, P2-es kategóriába sorolható, 13 egység pedig csak az F1 kategóriába tartozó eszközöket. Az engedélyezett egységek közül hat rendelkezik F1-F4, T1, T2, P1, P2 kategóriás tűzijáték-szervezési engedéllyel is. Év közben a tűzserészeket foglalkoztató engedélyezett cégektől lehet megrendelni a tűzijátékokat, mivel a kezeléshez megfelelő szaktudás és felelősségvállalás szükséges. Az F3 és F4 kategóriás tűzijátékok szervezéséhez az illetékes polgármesteri hivatal, a megyei katasztrófavédelmi hivatal és a lakhely szerinti illetékes megyei rendőrség engedélye szükséges.

– *Nyáron is hallani pukkanásokat. Egész évben forgalmazhatók a tűzijátékok?*

– Mivel a törvény nem tiltja meg, egész évben forgalmazhatók F1 kategóriájú, ártalmatlannak nyilvánított pirotechnikai eszközöket, következésképpen a magánszemélyek birtokában is egész évben lehetnek I. kategóriás pukkanók, amelyek azonban nem látványosak, többnyire a hangeffektus jellemző rájuk.

Hátrányos anyagi körülmények között élő fiatalok támogatása

Jogosítvány a jövőhöz

A Közösségért Alapítvány a MOL Románia támogatásával meghirdeti a Jogosítvány a jövőhöz 2022. évi, nyolcadik kiírását. Pályázhatnak 18-25 év közötti, hátrányos anyagi körülmények között nevelkedő, általános, közép- vagy szakiskolai végzettséggel rendelkező fiatalok. A pályázatot 2023. január 24-ig nyújtható be.

Olyan, 1997. november 24. és 2004. november 24. között született romániai diákok, valamint általános, közép- vagy szakiskolai végzettséggel rendelkező, szerény anyagi körülmények között élő fiatalok jelentkezhetnek, akiknek a gépjárművezetői – személygépkocsi, tehergépkocsi, autóbusz, traktor, erőgépek stb. – jogosítvány megszerzése érdekében anyagi támogatásra van szükségük.

Pályázhatnak azok a fiatalok, akik:

– szakmai pályafutásuk kezdetén vannak, és/vagy munkát vállalnának, és a munkavállalásnál feltétel lenne vagy előnyt jelentene a gépjárművezetői jogosítvány

– munkaviszonyban vannak, és munkakörük ellátásában feltétel lenne vagy előnyt jelentene a gépjárművezetői jogosítvány

– rendelkeznek B kategóriás gépjárművezetői jogosítvánnyal, de munkavállalásukhoz, illetve munkaköri teendőik ellátásához feltétel lenne / előnyt jelentene nagyobb gépjárművek vezetésére, kezelésére feljogosító engedély

– valamilyen más célból szeretnének gépjárművezetői jogosítványt szerezni, de az ezzel járó költségek meghaladják anyagi lehetőségeiket.

Egy pályázó legfeljebb 3.500 lej értékű anyagi támogatást nyerhet:

a) személygépkocsi vezetésére feljogosító gépjárművezetői engedélyhez szükséges képzési és egyéb járulékos költségek fedezéséhez,

b) tehergépkocsi, traktor, erőgépek, autóbusz, villamos és egyéb nagyobb gépjárművek vezetésére, kezelésére feljogosító gépjárművezetői engedélyhez szükséges képzési és egyéb járulékos költségek fedezéséhez.

– A C/CE kategóriás jogosítvány megszerzéséhez a korhatár minimum 21 év.

– A D/DE kategóriás jogosítvány megszerzéséhez a korhatár minimum 24 év.

A támogatás területe: képzési költségek – gépjárművek és erőgépek (B, C, D, traktor, trolibusz, villamos) vezetésére, kezelésére jogosító képzési és járulékos költségek részleges vagy teljes mértékű fedezése, illetve a pályaalkalmassági bizonyítvány (atestat) megszerzésével járó költségek részleges vagy teljes mértékű fedezése a C, CE, D vagy DE kategóriák esetében.

A program részletes bemutatása (tájékoztató, pályázati formanyomtatványok) megtalálható a www.pentrucomunitate.ro és a www.molromania.ro honlapon. (szer)

Megkezdődött a téli kiadás

Háztartási gépek roncsprogramja

Megkezdődött az idei második háztartásigép-roncsprogram. A lakosság az első szakaszban hűtők, fagyasztóládák, mosós mosogatógépek vásárlására igényelhet értékjegyet online. A második szakasz december 12-én kezdődik, akkor laptopok, táblagépek vásárlására lehet értékjegyet foglalni.

Az értékjegyeket a Környezetvédelmi Alap internetes felületén lehet igényelni, és a jóváhagyás után egy hét alatt lehet beváltani a programban részt vevő kereskedőknél. Azok, akik a nyáron igényeltek értékjegyet, de nem használták fel, ugyanarra a típusú háztartási gépre most nem igényelhetnek támogatást.

A háztartási gépek roncsprogramjának téli kiadása három szakaszban zajlik.

Az I. szakasz december 5-én indult, és december 9-ig vagy a támogatási keret kimerüléséig tart. Ebben a szakaszban mosógépekre, mosogatógépekre és hűtőszekrényekre, fagyasztóládákra lehet értékjegyet lefoglalni. A támogatási keret 25 millió lej.

A II. szakasz december 12-én 10 órakor indul, és december 16-ig vagy a támogatási összeg kimerüléséig tart. Ebben a szakaszban laptopokra és táblagépekre lehet értékjegyet lefoglalni. A támogatási keret 10 millió lej.

A III. szakasz december 19-én reggel 10 órakor indul, és december 23-áig vagy a támogatási keret kimerüléséig tart. Ebben a szakaszban légkondicionáló berendezésekre,

ruhaszárító gépekre és porszívókra lehet értékjegyet igényelni. A támogatási keret 15 millió lej.

Mosó- és mosogatógépek, légkondicionáló berendezések, hűtők, fagyasztóládák, ruhaszárító gépek lecserélésére 400 lejes értékjegy, porszívókra 200 lejes értékjegy, laptopokra 500 lejes utalvány, táblagépekre pedig 300 lejes értékjegy jár.

A nagy áramfogyasztású háztartási gépek új, energiatakarékosabb eszközökre való lecserélése jelentős energiamegtakarítást jelent a háztartások számára, éppen ezért idén százmillió lejt különítettek el a programra. Fontos, hogy csak azok igényeljenek értékjegyet, akik valóban felhasználnák azt, ellenkező esetben másoktól veszik el a lehetőséget a programban való részvételtől. (sz.p.p.)

Fotó: Szer Pálosy Piroska (archív)

Brazília egy félidő alatt leiskolázta Dél-Koreát

A kórházban fekvő Pelének ajánlották a győzelmet a dél-amerikai együttes játékosai

Fotó: a FIFA World Cup közösségi oldal

Jegyzőkönyv

Világbajnokság, nyolcaddöntő: *Brazília – Dél-Korea 4-1 (4-0)*. Doha, Stadium 974, vezette: Clement Turpin (francia).
Gólszerzők: Vinícius Jr. (7.), Neymar (13. – tizenegyesből), Richarlison (29.), Paqueta (36.), illetve Paik Szung Ho (76.).
Sárga lap: Jung (44.).
Brazília: Alisson (80. Weverton) – Militao (63. Dani Alves), Th. Silva, Marquinhos, Danilo (72. Bremer) – L. Paqueta, Casemiro, Neymar (80. Rodrigo) – Raphinha, Richarlison, Vinícius Jr. (72. Martinelli).
Dél-Korea: Kju – Hvan, Dzse, Kvon, Szu (46. Csul) – Szun (74. In), Jung (46. Dzsun Ho), Bom (65. Szung Ho), Csan – Min, Szung (80. Dzso).

Brazília negyeddöntőbe jutott a katar labdarúgó-világbajnokságon, mivel a hétfői esti nyolcaddöntőben 4-1-re legyőzte a dél-koreai válogatottat.

A dél-amerikai együttes hatalmas lelkesedéssel és szemet gyönyörködtetően futballozott, amire nem volt ellenszere az ázsiai gárdának. A brazilok Vinícius Junior pazar bokamozdulatának és Neymar 11-esének köszönhetően szűk negyedóra után már két góllal ve-

zetek. A szünetig még Richarlison és Paquetá lött gólt mesés lépésű akció végén.

A dél-koreaiak azonban nem vesztették el a lelkesedésüket, és a második játékrészben addig küzdöttek, amíg Paik Szung Ho megszerezte a becsületgóljukat.

A legnagyobb favoritnak tartott Brazília az első negyeddöntőben pénteken 17 órától majd az előző vb-n ezüstérmes Horvátországgal találkozik.

Véget ért a női 1. liga alapszakasza

Lezárult a női labdarúgó 1. liga alapszakasza. A bajnokság tavasszal két hatszapos értéksorozatban folytatódik, amelyekben oda-vissza játszanak. Az idei bajnokság figyelemre méltó sajátossága, hogy a Temesvári Politehnica nem csupán hibátlan, de még gólt sem kapott a 11 mérkőzés során, igaz, Kolozsvár ellen a zöld asztalnál nyert, de a sokszoros bajnok kolozsváriak kapuját

nyolcszor is bevették az ellenfelek. Az ACS Marosvásárhely a sereghajtó Galacot fogadta az utolsó fordulóban, és 3-1-es félidő után 5-1-re szerezte meg a győzelmet. Így az alsóházi rájátszást az értéksorozat második helyéről, összességében a 8. helyről kezdi 10 ponttal, kilenc pont előnnyel a kiesést jelentő helyekhez képest. A bajnokságot márciusban folytatják.

Eredményjelző

Női labdarúgó 1. liga, 11. forduló: Nagybányai FF – Bukaresti Carmen 0-5 (korábban játszották), Aradi Piros Security – Kolozsvári FC Universitatea 0-13, FK Csíkszereda – Resicabányai Banat Girls 1-0, CSM Alexandria – Bukaresti Fair Play 3-0, Székelyudvarhelyi Vasas Femina – Temesvári Politehnica 0-3, ACS Marosvásárhely – Galaci Universitatea 5-1.

Ma a Románia-kupában

A labdarúgó-Románia-kupa csoportkörének mai programja:

* C csoport: CSM Alexandria – Újszentesi CSC (14.00 óra), Konstancai FCV Farul – Kolozsvári CFR 1907 (20.00 óra, DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 2), Kolozsvári FCU – Bukaresti Rapid 1923 (20.00 óra, DigiSport 2, Orange Sport 2, Prima Sport 1);

* D csoport (17.00 óra): Campionii FC Argeş Piteşti – CSU Craiova (DigiSport 1, Orange Sport 1, Prima Sport 1), Nagyszebeni Hermannstadt – Chindia Târgovişte (DigiSport 2, Orange Sport 2, Prima Sport 2), CS Marosújvár – Nagybányai Minaur.

Győzelemmel zárta az évet a teremlabdarúgó-csapat

Bálint Zsombor

A sereghajtó Korondi Junior ellen játszott az idei utolsó bajnoki mérkőzését a marosvásárhelyi városi sportklub teremlabdarúgó-csapat a 2. liga II. csoportjának alapszakaszában. A nagy esélyes megyeszékhelyiek túl lazán vették a találkozót, végül azonban érvényesült a nagyobb játéktudásuk és a jobb szervezethezük.

Sokáig úgy tűnt, a házigazdák úgy gondolják, elég megjelenniük ezen a meccsen a három pontért. Bár nyomasztó mezőnyfőnyben játszottak, elkönnyelműsködtek számos lehetőséget, és bár kétszer is vezettek, az ellenfél kétszer egyenlített. Ez egy időkerés után változott meg, szünetben pedig kétfólos előnyre tettek szert. A második félidőben többnyire egykapuzás zajlott, de csak két újabb gólt tudtak szerezni a házigazdák, míg az ellenfél ismét ki tudott használni egy védelmi hibát.

A teremlabdarúgó 2. ligában az alapszakasz utolsó két fordulóját januárban szervezik, a CSM január 23-án a Gyergyószentmiklósi Intert fogadja, majd 30-án Işalniţára látogat. Ha mindkét meccset megnyeri, van esélye arra, hogy akár az elődöntőben kezdje a rájátszást, sokkal valószínűbb azonban, hogy negyeddöntőt kell játszania Işalniţá vagy Korond ellen.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 2. liga, II. csoport, 8. forduló: *Marosvásárhelyi CSM – Korondi Junior 6-3 (4-2)* Marosvásárhely, ligeti sportcsarnok, 30 néző. Vezette: Bálint Attila (Székelyudvarhely), Péter József (Sepsiszentgyörgy). Tartalék: Benedek András (Székelyudvarhely). Ellenőr: Mihai Kiuţă (Brassó).

Gólszerzők: C. Chertes (8., 38.), P. Chertes (12., 25.), Ördög (18.), Barbócz (20. – tízméteres), illetve Fábíán (10.), Benkő (15.), Szilveszter (30.).
Sárga lap: Balázs (15.).

Marosvásárhely: Sábăduş – Barbócz, P. Chertes, Nagy T., Ördög (Mojzi, Papp, Puia, Varga, Văidean, C. Chertes, Láposi).

Korond: Gălăţeanu – Fábíán, Szilveszter, Balázs, Vékony (Benkő, Máthé, Kulcsár, Sándor, Jakab, Máté).

Eredményjelző

Teremlabdarúgó 2. liga, II. csoport, 8. forduló: Metropolitan Işalniţa – Simándi Şoimii 6-6, Gyergyószentmiklósi Inter – Gyergyóremetei Kereszthegy 1-3, Marosvásárhelyi CSM – Korondi Junior 6-3.

A 6. fordulóban le nem játszott Gyergyószentmiklósi Inter – Metropolitan Işalniţa mérkőzését versenybírói döntéssel 5-0-val hitelesítették.

Hamut szórtak a fejükre

Bálint Zsombor

Szabadnapos volt a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapata a hétfői fordulóban, így remek alkalom adódott a sebek nyilatgatására. Emlékezetes módon a múlt hét végén Csíkszeredában váratlanul kikapott a CSM, George Trif vezetőedző és Sánta Szabolcs csapatkapitány pedig most sajtótájékoztatót adott választ a történetek okait firtató, illetve a hogyan továbbot érintő kérdésekre.

Trif egészében magára vállalta a felelősséget a vereségért, ugyanakkor egy korábbi kijelentésére utalva, amely szerint az általa felkészített együttes egy „kis csapat, nagy szívvel”, azt mondta: a csíkszeredai meccs első félidejében ebből csak a „kis csapat” maradt.

Mentségként hozzátette, hogy Martinić az idény eleje óta sérüléssel küszködik, azóta sincs ereje teljében.

Sánta Szabolcs ugyanakkor azt mondta, nem hiszi, hogy az edző a felelős a vereségért, hiszen ők, a játékosok voltak a pályán. „Való igaz, hogy Csíkszereda nagyon sokat fej-

lődött, már nem számít biztos áldozatnak a ligában, azonban ez a vereség nem volt bekalkulálva” – fogalmazott. Hozzátette: érzik, tudják, hogy gödörbe került a csapat, de innen csakis ők tudják kihúzni.

Erre még egyhétnyi idejük van, hiszen, noha hétközi fordulót is rendeznek, a Kolozsvári U-BT elleni

mérkőzésüket december 30-ára halasztották az ellenfél nemzetközi kupaszereplése miatt. Így szombaton, a FC Argeş Piteşti elleni hazai

találkozón mutathatják meg, miként sikerült leküzdeniük a formahanyatlást, hiszen Piteşti-en csupán két ponttal kaptak ki.

George Trif vezetőedző (k) magára vállalta a nem várt kudarc felelősségét Fotó: Nagy Tibor

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, 8. forduló:

* A csoport: FC Argeş Piteşti – Bukaresti Rapid 63:74, Kolozsvári U-BT – Csíkszeredai VSKC 96:65, Nagyszebeni CSU – Petrolul Ploieşti 82:70, SCM U Craiova – Zsilvásárhelyi CSM 89:75. *Az előző fordulóból:* Bukaresti Rapid – Kolozsvári U-BT 77:79.

* B csoport: Temesvári OMHA Mozart Bet – Konstancai CSM Athletic 88:83, Bukaresti Dinamo – Bukaresti CSA Steaua 88:69, Nagyvárad CSM – Foksányi CSM 2007 86:56, CSO Voluntari – Galaci CSM 102:81.

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Nem lesz gyilkos dőfés a belső égésű motoroknak az Euro 7

Már évek óta rebesgetik az Euro 7 kibocsátási norma megjelenését, szinte mindig ezzel hozták összefüggésbe a belső égésű motorok halálát is. Ugyanis a szakértők arra számítottak, hogy annyira szigorú szabályok lesznek, hogy a gyártók vagy áron alul, vagy veszteséggel kellene eladják a belső égésű motorral szerelt gépkocsikat. Ez az előrejelzések szerint elsősorban a kisautókat érintette volna. Azonban most, amikor újra előkerült az Európai Bizottság asztalán a javaslat, kiderült, hogy nem is annyira szörnyű, mint ahogyan azt egyesek vélték. Ennek az egyik oka talán az, hogy 2035 után amúgy sem lehet semmilyen belső égésű motorral szerelt autót eladni az Európai Unióban.

Visszatérve az Euro 7-re, fontos letisztázni, hogy ez még csak javaslatként létezik, azaz egyelőre nincs törvénybe iktatva. Az új kibocsátási norma legdurvább javaslata tényleg megölte volna a belső égésű motort Európában, viszont a másfél év után újfent elővett tervezetet jelentős enyhítéssel publikálta az Európai Bizottság. Természetesen azt nem lehet kijelenteni, hogy nem történt semmi szigorítás, inkább úgy lehetne fogalmazni, hogy a javaslat megengedőbb a személyautók ese-

tében, mint a régebbi tervek alapján, másrészt az Euro 7 lényegében egységesíti a most is hatályban lévő környezetvédelmi előírásokat.

Minden kibocsátási norma több káros anyagot vesz figyelembe, és ezek maximális mértékét írja elő. Így például a nitrogén-oxidok, azaz NOx-ek, tekintetében jelenleg 80 mg/km a felső határ a benzines autókénál és 60 mg/km a dízeleknél. Az Euro 7 viszont már nem tenne különbséget a két motortípus között, és mindkettőre 60 mg/km lenne a felső határ. Hasonló egységesítést vezetnének be a szén-monoxid tekintetében is. A jelenleg érvényben lévő Euro 6 szabályai szerint a benzines autók legfeljebb 500 mg/km-t bocsáthatnak ki, míg a dízelek 1000 mg/km-t. Az Euro 7 ezt a határértéket is egységesen 500 mg/km-ben szabná meg. Továbbá a korábbi tervezetekben szó volt arról, hogy az Euro 7 kibocsátási norma az ammónia mértékét is szabályozná. Ezt sem az Euro 6, sem más korábbi kibocsátási szabvány nem korlátozta eddig. Azonban a jelenlegi javaslat értelmében, bár az Euro 7 fogja szabályozni ezt is, korántsem olyan mértékben, mint ahogyan az első tervezetekben megfogalmazták. A legszigorúbb javaslat mindössze 2 mg/km-t

Kibocsátásmérés

Forrás: Mercedes-Benz

engedélyezett volna, ezt a határt emelték meg később 5 mg/km-re, míg végül a mostani javaslat már 20 mg/km-t engedélyez a gyártóknak. Az Euro 7 kibocsátási norma a tervek szerint a részecskekibocsátást is sokkal komolyabban korlátozta volna, viszont ebben a kérdésben végül semmilyen változás nem lesz. Az új norma bevezetése után is változatlanul maradni fog a jelenleg is életben lévő 6×10^{11} részecskekibocsátási mérték.

A szigorítások mellett vannak újítások is. Ilyen például az is, hogy az Euro 7 nemcsak a kipufogógázok mértékére vonatkozó szabályokat fogja felülvizsgálni, hanem a fékekből és gumikból származó részecskék és mikroműanyagok határát is szabályozni fogja az új szabvány. Továbbá a tartósságot is komolyabban fogják venni, az autóknek 200.000 kilométeres futásteljesítményig és 10 éves korig kell tudniuk a frissített értékeket. Ez egy komoly szigorítás, hiszen a jelenlegi Euro 6-os norma esetében ez a szint 100.000 kilométer és 5 év volt. Természetesen jó kérdés, hogy ezt majd hogyan lehet ellenőrizni a vásárló esetében, illetve mi lesz akkor, ha az autó nem lesz képes ilyen hosszú ideig tartani az értékeket. Ez akár egy jó marketingfogás is lehet a gyártóknak, hiszen ezzel hosszabb ideig kötelezhetik az ügyfeleket, hogy márkaszervizbe járjanak az autóikkal, és ott végezzék el a kötelező karbantartást, mert csak így lehet garantálni azt, hogy az autó megfeleljen az előírt értékeknek.

Korábban sokan panaszkodtak arra, hogy bezzeg az elektromos autókra nem vonatkozik semmiféle korlátozás, pedig az akkumulátor előállítás, a nemesfémek kibányászása és az autó-összeszerelés egy komoly karbonlábnyomot generál. Az Euro 7 bevezetésével

azonban ennek is vége. A kibocsátást és a kipufogógázokat nem lehet mérni az elektromos autókénál, viszont a tartósságot is elő fogja írni az új szabvány. Az Euro 7 értelmében a villanyautóknak 5 évig és 100.000 kilométerig meg kell őrizniük az eredeti akkukapacitás legalább 80%-át, illetve 8 év vagy 160.000 kilométer után sem degradálódhat az akkumulátorcsomag 70% alá. A teljes kép érdekében hozzá kell tenni, hogy ez azért nem akkora kihívás, és az elektromos autók túlnyomó többsége már most is tudja hozni ezeket az értékeket. A régebbi, 2010-es évek elején gyártott személyautók azok, amelyeknek az akkumulátora gyorsabban degradálódott, viszont ezek esetében még nem volt aktív hűtés, és nagyon kezdetleges technológiát használtak. A múlt évtized második felében viszont már oda fejlődött az akkumulátorgyártás és a technológia, hogy már az olcsóbb villanyautók is képesek tartani azt az értéket, amit az Euro 7 elő fog írni számukra. Röviden tehát az elektromos autók és gyártóik továbbra sem kell aggódjanak amiatt, hogy hogyan fognak megfelelni az előírásoknak.

Az Európai Bizottság Euro 7 normára vonatkozó javaslatát az Európai Parlament kell megszavazza, s miután ez megtörténik, utána lehet konkrét törvényről beszélni, amelyet legkorábban 2025-ben vezethetnek be. Bár ez a céldátum elemzők szerint túl közel van, és szinte lehetetlen, hogy mindössze 2-3 év alatt az autógyártók elvégezzék a szükséges fejlesztéseket és módosításokat a gyártósorokon, így minden bizonnyal, ha az Európai Parlament meg is szavazza, csak az évtized második felében vezetik be.

Kipufogógáz

Forrás: totalcar.hu

Zoom-integrációt kapnak a Teslák

Korábban már beszámoltunk arról, hogy a Tesla mintájára a BMW-kben is elérhetőek lesznek különböző játékok, akár menet közben is. Az természetesen a jövő kérdése, hogy mennyire lesz ez balesetveszélyes olyan értelemben, hogy a vezető figyelmét mennyire vonja el az útról és a közlekedésről az, ha mellette az utasok játszanak valamit a központi kijelzőn. Viszont nem a játék az egyetlen interaktív tevékenység, amely az autókban végezhető. Hamarosan videókonferenciákra is be lehet lépni a Teslákról.

Az ötlet nem egyedi, nemrég a Ford jelentette be, hogy a Mustang Mach-E-ben a Zoom egyik vetélytársának, a WebEX-nek a szoftvere lesz elérhető. Lényegében erre érkezett a Zoom részéről egy válasz, amely értelmében az ő szoftverük a Teslákon lesz elérhető. A bemutatóvideó alapján az integrált szoftver az autó belső kameráját fogja használni webkameraként. A jó hír az, hogy

a BMW játékaival ellentétben a Teslába integrált Zoom-funkció csak álló helyzetben lesz elérhető, menet közben nem. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy például töltés közben az autókkal tudunk majd becsatlakozni egy Zoom-konferenciába. Arról, hogy a Ford hogyan képzei el a WebEX integrációját, azaz, hogy csak álló helyzetben lesz elérhető-e vagy menet közben is, egyelőre nincsenek információk.

Nem melleleg az is kérdés, hogy a Tesláknak mikor kaphat valóban helyet a Zoom-integráció, hiszen egyelőre az autógyártó nem erősítette meg – igaz, nem is cáfolta –, hogy együttműködné a Zoommal. Maga a funkció amúgy valóban hasznos lenne azoknak, akik töltés közben belépnének egy konferenciára. Persze a tökéletes változat az lenne, ha minden autón minden videókonferenciaszoftver elérhető lenne – álló helyzetben –, és egy-egy gyártó nem sajátítania ki magának egy szoftvercéget.

Zoom-integráció a Tesláknak

Forrás: Zoom

A németek több mint kétharmada spórol a fűtéssel

A németországi háztartások több mint kétharmada kevesebbet fűt az idén, mint tavaly – mutatta ki egy kedden ismertetett felmérés.

A YouGov közvélemény-kutató reprezentatív vizsgálata szerint a németek nagy többsége megfogadta a szövetségi kormány tanácsát, és igyekszik takarékosabban fűteni; bő kétharmaduk, 68 százalékuk fűti az otthonát kevésbé, mint egy évvel korábban.

Minden második német háztartás sokkal kevesebbet fogyaszt, mint az előző fűtési szezonban, és minden tizedikben egészen november végéig kívártak a fűtés beindításával.

A többség – 56 százalék – azért fűt kevésbé, hogy pénzt takarítson meg, 20 százalék a szokásosnál kevésbé hideg időjárás miatt, 15 százalék pedig azért, hogy hozzájáruljon az energiaellátás biztonságához, és csupán 6 százalék mindazok aránya, akik az éghajlatváltozás ellen szeretnének tenni a fűtés visszafogásával.

Németországban a földgáz az első számú energiahordozó a lakások fűtésében. A nagyjából 40 millió otthon csaknem felét, 49 százalékát fűtik gázzal, és a lakások 14 százalékát ellátó távhőszolgáltatók nagy része is földgázzal működteti erőműveit.

Az utóbbi évtizedekben Oroszország volt a legnagyobb földgázszállító, Németország a földgáz-felhasználásának bő 50 százalékát fedezte orosz importból. Ez

Oroszország Ukrajna elleni háborúja miatt megváltozott, mert Moszkva fokozatosan visszafogta, majd nyár végén leállította vezetékes szállításait, holott a háború miatt Oroszországgal szemben elrendelt európai uniós szankciók nem érintik a földgáz-kereskedelmet.

A két országot közvetlenül összekötő Északi Aramlat-1 vezeték augusztus végi leállításával teljesen megszűnt a behozatal, így 2022 szeptembere volt az első olyan hónap az oroszországi import kezdete, 1972 óta, amikor nem érkezett Németországba földgáz közvetlenül Oroszországból.

A vezetékes orosz import kiváltását szolgálja egy sor fejlesztés, felépítenek a többi között hét tengeri terminált, amelyek cseppfolyósított földgáz (LNG) fogadására alkalmasak. Az első – wilhelmshaveni – terminál építését már befejezték, és a tervek szerint januárban üzembe állítják.

A szövetségi hálózati felügyelet (Bundesnetzagentur) adatai szerint az orosz import kiesését egyelőre sikerül ellensúlyozni. A hatóság legutóbbi, hétfői jelentése szerint „a németországi gázellátás stabil” és „az ellátás biztonsága továbbra is garantált”, a földgázátrolók töltöttségi szintje pedig 96,98 százalékos, de a téli gázhiány elkerüléséhez szigorú takarékoskodás, a fogyasztás lehetőleg 20 százalékot elérő csökkentése is szükséges. (MTI)

Álláshirdetés

Mezőpanit Község Polgármesteri Hivatala 2022. december 29–30-án versenyvizsgát szervez autóbussz-vezetői állás betöltésére. A jelentkezési dossziékat december 20-án 13 óráig lehet benyújtani a Mezőpaniti Polgármesteri Hivatal székhelyén. Bővebb felvilágosítás munkanapokon 8–14 óra között a Mezőpaniti Polgármesteri Hivatalban, a 0265-322-112-es telefonszámon vagy a panet@cjmures.ro címen kapható. Kapcsolattartó Bodó Anita-Renáta.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 2 véka dió héjában. Érdeklődni délután 2-5 óra között. Tel. 0365/883-914. (18038)

ELADÓ kövér disznó. Tel. 0740-124-154. (18045-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Bence. (18049-I)

ÁCSMESTER házak felújítását vállalja, tetőkészítést bármilyen lemezből, cserépből, ács munkát, cserépforgatást. Tel. 0746-739-502. (17743)

MEGEMLÉKEZÉS

„A szeretet soha el nem fogy.” (I. Kor. 13)

Mély fájdalommal és hiányérzettel, de hálával és el nem múló szeretettel emlékezünk a drága édesanyára, nagymamára, dédmamára, özv. MÓRÉH KÁROLYNÉRA szül. SOCOL MÁRIA halálának első évfordulóján.

Emlékét őrzi négy gyermeke, nyolc unokája, három dédunokája, menyei, veje, testvérei és azok családja, a rokonok, jó ismerősök. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (-I)

Úgy mentél el tőlünk, mint ősznek virága, sírba szállt veled szívünk boldogsága. Nélküled az élet üres és sivár, hiába díszíti sírodat virág, könnyes szemmel már csak a virágokat nézzük, fájó szívvel csak rád emlékezünk.

Fájó szívvel emlékezünk 2021. december 7-ére NAGY JÓZSEF halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzi szerető felesége, a Molnos család, Nagy Csaba és családja. (p.-I)

Fájó szívvel emlékezünk december 7-én DÁNIEL ERNŐRE halálának első évfordulóján. Emlékét őrzi felesége, lánya, fiai, unokái és azok családja. (18031-I)

„Gondoljatok rám, ha nagyon fáj, hogy nem vagyok mellettetek már. Megérezem majd sóhaját szíveteknek, és álmaitokban megjelenek nektek. Egy kicsit ott leszek veletek, letörölöm hulló könnyeiteket, de utána újra el kell mennem, máshol él már az én lelkem. Ne tartóztassatok vissza engem, bárhogyan fáj, el kell mennem, én maradnék, de nem lehet, és kérek, ne sírjatok, nagyon szeretlek benneteket.”

Szomorú szívvel emlékezünk december 7-én a legdrágább férjre, édesapára, nagyapára, SZÖVÉRFI ELEKRE halálának 6. évfordulóján. Emlékét örökké megőrzi bánatos családja. (18052-I)

Nem vársz már minket ragyogó szemekkel, nem örülsz már nekünk szerető szíveddel. De egy könnycsepp a szemünkben Érted él, egy gyertya az asztalon Érted ég, S bennünk él egy arc, egy végtelen szeretet, amit tőlünk senki soha el nem vehet.

Telhetnek hónapok, múlhatnak évek, szívből szeretünk, s nem felejtünk Téged. Szomorú szívvel emlékezünk december 7-én a májai ALBERT ROZÁLIÁRA halálának első évfordulóján. Emléked örökké szívünkben őrizzük. Nyugodj békében! Gyászoló szeretettel. (18044-I)

ELHALÁLOZÁS

Úgy a magunk, valamint az összes közeli és távoli rokon nevében, szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett nagynéni, szomszéd és jó barát,

FÉNYA MARGIT

november 30-án 8.45 órakor, életének 96. évében megszűnt élni.

Drága halottunkat december 8-án, csütörtökön 12 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi római katolikus temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (18043-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A GOLD GYM EDZŐTEREM egyetemi végzettséggel rendelkező SZEMÉLYI EDZŐT keres. Tel. 0745-816-146. (23315-I)

A TORDAI CÉG alkalmaz MÉSÁROST, TÖLTŐNŐT és a beles-műhelybe SZEMÉLYZETET. Tel. 0744-644-026. (23317)

A CFP CONSTRUCT magáncég DEVIZES MUNKATÁRSAT alkalmaz. Motiváló fizetés, kitűnő munkakörülmények. Tel. 0756-646-770. (23319-I)

**ADVENTI OPERETT
MAGYAR NÓTA ÉS
TÁNC DAL GÁLAEST**

Erdélyi Turné 2022

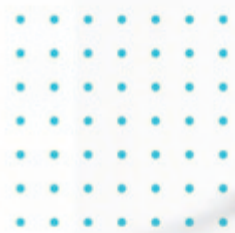
Fellépők:
Gergely Róbert, Kalocsai Zsuzsa, Peller Károly

Marosvásárhely
2022. December 12., 20⁰⁰ óra
Kultúrpalota

Jegyek elővételben a Kultúrpalota jegyirodájában vásárolhatók.

Válasszon aktuális ajánlataink közül!

25% KEDVEZMÉNY A KÉKFÉNYSZŰRŐS LENCSEKRE,
vagy 15% a szemüvegkeretekre!

www.doraoptics.ro

SZÁSZRÉGEN
(Libertății)

B-dul Libertății, Nr.12/2
0733 553 971

MAROSVÁSÁRHELY
(Központ)

P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

MEDGYES

Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

DICSŐSZENTMÁRTON

Str. Victoriei, Nr. 21.
0736 386 353

MAROSVÁSÁRHELY (Tudor)

B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126
0755 088 379

NYÁRÁDSZEREDA

Str. Pompierilor Nr. 1.
0733 553 973

MAROSLUDAS

Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7.
0735 786 853

SZÁSZRÉGEN (Cardinal)

Str. Cardinal Alexandru Todea,
Nr. 25/A
0728 908 856

SEGESVÁR

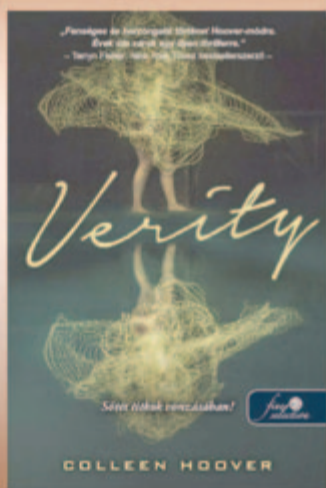
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Colleen Hoover
Talán mégsem

Jégvarázs
365 mese

Colleen Hoover
Verity

Marosvásárhely, Győzelem tér 18., Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

NACHHALTIGKEIT IST UNSER ANTRIEB

A **Brantner Veres Rt.** marosvásárhelyi munkapontra alkalmaz szakképzetlen munkásokat (rakodókat) és hivatásos gépjárművezetőket

Elvárások a gépjárművezetői állásra:

- C, C+E jogosítvány
- szakmai bizonyítvány
- tapasztalat

Biztosítunk:

- vonzó fizetési csomagot
- étkezési utalványokat
- új kukás teherautókat

Az önéletrajzok leadhatók a cég munkapontján:

Marosvásárhelyen, az Alsógát utca 8. szám alatt.

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó		• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- információ	- 118-932	hidegtálak készítése	- 0365/404-664
- általános	- 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Központosított ügyelet		• RDS-RCS	- 0365/400-401
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,			- 0365/400-404
Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Aquaserv:	
• Rendőrség	- 0265/202-305	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
• SMURD (betegekkel		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- központ	- 0265/208-800
• Sürgősségi szolgálat:			- 08008 208-888
- gyermekeknek	- 0265/210-177	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
Marosvásárhelyi		- vidék	- 0265/929
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,			- 0800/800 928
otthongondozó szolgálat,		• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
8-16 óra között:	0736-883-110	• Vasútállomás	- 0265/236-284
		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
	- 0265/312 436	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0265/250-120		- 0744-282-710
	- 0265/263 351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• Marmed	- 0265/250-344	koszorúk	- 0745-606-269
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	és halottszállítás	- 0758-047-604
	- 0729-024-380	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
	- 0751-114-307		- 0265/262-907
Labor			
	e-mail: marmed@marmed.ro,		
	www.marmed.ro		
• Dora Optics	- 0733-553-976		
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.**